

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI
KATEDRA MANAGEMENTU VEŘEJNÉHO SEKTORU

**Regionální rozvojová agentura a její úloha při
rozvoji kraje (případová studie)**

Diplomová práce

R O M A N V A L E N T A

2008

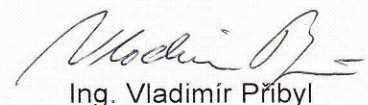
Vysoká škola ekonomická v Praze
Jarošovská 1117/II, 377 01 Jindřichův Hradec

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro akademický rok 2006/2007

- Název práce:** Regionální rozvojová agentura a její úloha při rozvoji kraje (případová studie).
- Zadání práce:** Regionální rozvoj a koncepce Regionálních rozvojových agentur v ČR. Zmapování sítě regionálních rozvojových agentur v jednotce NUTS II. Případová studie jedné agentury: její poslání, cíle, úkoly a činnost (co, jak a pro koho). Vztahy se zřizovatelem a formy spolupráce s ním. Nabídka služeb a struktura poptávky po službách. Ekonomická analýza činnosti.
- Jméno studenta:** Bc. Roman Valenta
- Ročník:** 4.
- Obor:** MANAGEMENT
- Vedoucí práce:** Mgr. Eliška Novotná
- Katedra:** Katedra managementu veřejného sektoru
- Termín zadání:** 23.6.2006
- Termín odevzdání:** Dle vyhlášky o průběhu státních závěrečných zkoušek v ak. roce 2006/2007

V Jindřichově Hradci 23.6.2006

Ing. Vladimír Příbyl

proděkan pro pedagogickou činnost

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma „Regionální rozvojová agentura a její úloha při rozvoji kraje (případová studie)“ jsem zpracoval samostatně a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Brně dne 29. května 2008

vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval Mgr. Elišce Novotné za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále děkuji JUDr. Vladimíru Gašparovi, Ing. Lubomíru Šmídovi, Mgr. Petru Kostíkovi, panu Pavlu Prokopovi a Ing. Pavlu Bouškovi CSc. za poskytnuté informace a konzultace.

Anotace

Cílem této práce je analyzovat vybranou regionální rozvojovou agenturu a zhodnotit její úlohu při rozvoji kraje.

První část práce se věnuje regionálnímu rozvoji a koncepci regionálních rozvojových agentur v České republice.

Druhá část práce je věnována analýze konkrétní regionální rozvojové agentury.

ÚVOD	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	10
1.1.1 VYMEZENÍ POJMŮ	10
1.1.2 ZÁKLADNÍ ÚROVNĚ V REGIONÁLNÍ ROZVOJI ČESKÉ REPUBLIKY	16
1.1.3 REGIONÁLNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY	18
1.1.4 INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	20
1.1.5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	24
1.2 REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÉ AGENTURY V ČESKÉ REPUBLICE	28
1.2.1 HISTORIE REGIONÁLNÍCH ROZVOJOVÝCH AGENTUR V ČR	28
1.2.2 SOUČASNÝ STAV REGIONÁLNÍCH ROZVOJOVÝCH AGENTUR V ČR	33
1.3 REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÉ AGENTURY V JEDNOTCE NUTS 2 JIHOVÝCHOD	39
1.3.1 REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA VYSOČINA	39
1.3.2 REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY	40
2 PRAKTICKÁ ČÁST	42
2.1 PROBLEMATIKA SBĚRU DAT	42
2.2 ZALOŽENÍ AGENTURY A PRÁVNÍ FORMA	42
2.2.1 VZNIK AGENTURY	42
2.2.2 ZAKLADATELÉ A ČLENOVÉ AGENTURY	43
2.2.3 SPRÁVNÍ A ORGANIZAČNÍ STRUKTURA AGENTURY	43
2.2.4 DŮVĚRYHODNOST RRA JM	46
2.2.5 KVALITA VZTAHŮ AGENTURY SE ČLENY	49
2.2.6 PRÁVNÍ FORMA RRA JM	49
2.3 POSLÁNÍ, CÍLE A ČINNOSTI	51
2.3.1 DEFINICE POSLÁNÍ A CÍLŮ	51
2.3.2 ČINNOSTI RRA JM	52
2.3.3 SLUŽBY NABÍZENÉ AGENTUROU	58

2.3.4	ÚLOHA RRA JM PŘI ROZVOJI KRAJE	59
2.4	HOSPODAŘENÍ RRA JM	61
2.4.1	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	61
2.4.2	EKONOMICKÁ ANALÝZA ČINNOSTI	61
2.5	IMAGE RRA JM	64
	ZÁVĚR	66
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	68
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	69
	SEZNAM GRAFŮ, MAP, TABULEK A SCHÉMAT	72
	SEZNAM PŘÍLOH	73

Úvod

Regionální rozvoj představuje významnou součást hospodářské politiky každé moderní společnosti. V minulosti regionální politice, která regionální rozvoj podporuje, nebyl v České republice přikládán tak velký význam, jak by si zasloužila.

Důvodem určité ignorace regionální politiky v první polovině devadesátých let byla především nutnost řešení transformačních problémů zasahujících plošně celé území a relativně malé meziregionální ekonomické rozdíly.

K obratu v přístupu k regionální politice dochází v druhé polovině devadesátých let v souvislosti s nárůstem meziregionálních rozdílů v sociálně-ekonomickém rozvoji, procesy decentralizace a dekoncentrace a potřebou vytvoření systému regionální politiky v návaznosti na proces přípravy na strukturální fondy Evropské unie.

Základní systémový, legislativní a institucionální rámec současné regionální politiky byl však vytvořen až v roce 2000 souborem zákonů přijatých v souvislosti s připravovaným vznikem krajů.

Na realizaci regionálního rozvoje se podílí celá řada subjektů a jedním z nich jsou i regionální rozvojové agentury.

Regionální rozvojové agentury začaly v České republice vznikat, po vzoru Evropské unie, na počátku devadesátých let. Jejich hlavním posláním bylo realizovat úkoly v kolektivním zájmu určitého území a spolupracovat s významnými regionálními autoritami a institucemi z veřejného i soukromého sektoru.

V době vzniku prvních regionálních rozvojových agentur v České republice neexistovala právní norma upravující kompetence a působnost agentur. Tato situace trvá a ani v současné době neupravují založení, statut a působnost regionálních rozvojových agentur žádné vyhlášky ani zákony tvořící rámec regionální politiky České republiky.

Téma práce bylo zvoleno s ohledem na zájem autora o tuto problematiku.

Cílem této práce je analyzovat vybranou regionální rozvojovou agenturu a zhodnotit její úlohu při rozvoji kraje.

V práci je použita deskriptivní metoda, dalšími metodami jsou analýza dokumentů a rozhovor.

Práce je členěna do části teoretické a části praktické.

V první kapitole teoretické části se práce zabývá regionálním rozvojem. Vymezuje pojmy jako region, regionální rozvoj a regionální politika. Definuje základní úrovně v regionálním rozvoji České republiky, popisuje koncepci regionální politiky a zabezpečení regionálního rozvoje po stránce institucionální a programové.

Druhá kapitola teoretické části se věnuje regionálním rozvojovým agenturám v České republice. Popisuje historii a okolnosti jejich vzniku a jejich současný stav. V závěru je pak provedeno zmapování sítě regionálních rozvojových agentur v jednotce NUTS II – Jihovýchod.

Praktická část se věnuje popisu a analýze Regionální rozvojové agentury jižní Moravy. V první kapitole je popsán její vznik, správní a organizační struktura, dále je provedena analýza důvěryhodnosti a kvality vztahů s členy agentury. V poslední části je provedena analýza právní formy.

Druhá kapitola praktické části se soustředí na poslání, cíle a činnosti agentury. Popisuje agenturou deklarované poslání a cíle, zabývá se činnostmi, které agentura prováděla ve sledovaném období. Poslední část této kapitoly zkoumá úlohu agentury při podpoře rozvoje kraje.

Předposlední kapitola se věnuje hospodaření agentury. Definuje zdroje financování agentury a obsahuje ekonomickou analýzu činnosti.

Závěrečná kapitola se věnuje vnímání image agentury a to jak z pohledu ředitele agentury tak z pohledu členů.

1 Teoretická část

1.1 Regionální rozvoj

1.1.1 Vymezení pojmů

V této kapitole definujeme základní pojmy, s kterými se setkáváme v souvislosti s regionálním rozvojem.

Region

Co je to vlastně region? Přestože se na první dojem může zdát, že odpověď na tuto otázku je jednoduchá, opak je pravdou. S pojmem region se můžeme setkat v geografii, historii, ekonomii, statistice, sociologii, etnografii, politologii či urbanistice. Situaci vystihl Francouz J. Beaujeu-Garnier když prohlásil: „...málo termínů je tak neprecizních jako slovo region. Označuje všechno pro všechny a používá se současně jak v hovorovém jazyce, tak i v technickém slovníku ekonomů a administrátorů, současně i v geografických publikacích a turistických brožurách“ ([1], str. 49).

O zavedení určitého systému do zkoumání pojmu region se v druhé polovině 20. století pokusil polský prostorový teoretik K. Dziewoński, který definoval tři koncepce regionů: [1]

1. Region jako nástroj výzkumu a prostorové analýzy. Region je pokládán za dostatečně velkou územní jednotku, stejnorodou z pohledu určitých kritérií, která se od okolních odlišuje především specifickým systémem prostorových vazeb. Na základě stejnorodosti rozlišujeme regiony **homogenní** (mají stejný charakter v celém území na základě koncentrace jednoho nebo určité kombinace odvětví, např. regiony průmyslové, zemědělské, turistické...) **nodální** (určitý komplex jednotek v prostoru, které jsou vzájemně propojeny především prostřednictvím sídelního centra);
2. Region jako konkrétní objekt. V této koncepci regiony existují bez ohledu na výzkumy, úkolem vědy není je vytvářet, ale rozpoznat je a identifikovat. Region je chápán jako prostorový podsystém státu charakterizovaný určitou skladbou, prostředím a strukturou. Do skladby patří populace a také technická a sociální infrastruktura. Prostředím se rozumí souhrn regionů stejného typu, se kterými je vzájemně propojený. Strukturu tvoří struktura sektorová a prostorová;
3. Region jako nástroj aktivity. Tento přístup chápe region jako nástroj regionální politiky. Do této skupiny řadíme regiony administrativní i speciální. Administrativní jednotky

zabezpečují výkon veřejné správy, která byla státem přenesena na orgány nižších územních celků. Jejich kompetence jsou vymezeny zákonem. Nemají spontánní vývoj a mění se až právním aktem.

Vzhledem k zaměření této práce na regionální rozvoj budeme region vnímat jako nástroj regionální politiky.

S pojmem region úzce souvisí také pojmy regionalismus a regionalizace. **Regionalismus** je nejčastěji definován jako pocit charakteristické zvláštnosti, skupinové nebo regionální identifikace a loajality, který je sdílený lidmi žijícími v určitém regionu nebo konkrétním území. Veřejná správa a regionální plánování pak chápou regionalismus jako snahu definovat územní celky pro novou tzv. prostřední úroveň vlády a správy (mezi národní a lokální úrovní) za účelem zvýšení výkonnosti a efektivnosti veřejné správy a regionálního plánování. **Regionalizace** se zabývá zpracováním informací o rozmístění předmětů a jevů na zemském povrchu.[2]

Regiony můžeme dělit podle široké škály hledisek např.:

1. Podle ekonomické výkonnosti [3]

- Růstové (rozvíjející se), které se vyznačují zejména budováním nových odvětví výroby a služeb a zároveň růstem počtu obyvatel;
- Stagnující, u kterých z ekonomického hlediska nedochází k žádným význačnějším změnám;
- Problémové, které vykazují dlouhodobě nízkou ekonomickou výkonnost.

2. Podle geografického hlediska [4]

- Mikroregion odpovídá velikostně obcím až okresům;
- Subnárodní (makro)region velikostně odpovídá krajům až zemím;
- Region stát může mít podobu státu až soustátí;
- Geografický (makro)region odpovídá velkým geografickým celkům, případně kontinentům.

3. Podle statistické klasifikace evropských struktur [5]

NUTS¹ jsou součástí systému jednotné struktury územních jednotek, který byl zaveden Eurostatem (Statistickým úřadem Evropské unie) pro statistické potřeby Evropské unie. Hlavním

¹ Zkratka z francouzského *Nomenclature des Unites Territoriales Statistique*, nebo anglického *Nomenclature of Units for Territorial Statistics*) neboli Statistické územní jednotky Evropské unie.

důvodem pro zavedení jednotné evropské klasifikace byla snaha Evropské unie o získání zejména ekonomických informací o území na srovnatelné bázi.

Pro zajištění informačních potřeb přijala vláda České republiky usnesením č. 707/1998 evropskou klasifikací územních jednotek NUTS jako tzv. klasifikace CZ-NUTS. Klasifikace je především určena pro statistické účely, dále pro potřeby analytické a pro potřeby poskytování údajů ve vztahu k EU, zejména pro úkoly spojené s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů EU. Podle této klasifikace bylo území ČR rozděleno na 6 úrovní NUTS:

- NUTS 0 = stát (ČR);
- NUTS 1 = území (ČR);
- NUTS 2 = oblast (regiony soudržnosti);
- NUTS 3 = kraj (vyšší územní samosprávné celky - VÚSC);
- NUTS 4 = okres;
- NUTS 5 = obec (zpravidla základní územní jednotky - ZÚJ).

S účinností od 1. 1. 2008 byly v souladu s nařízením Komise (ES) č. 105/2007 úrovně NUTS 4 (okres) a NUTS 5 (obec) zrušeny a nahrazeny novým systémem LAU², kde na úroveň LAU 1 byla převedena bývalá úroveň NUTS 4 a úroveň LAU 2 je tvořena obcemi.

4. Podle zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje [6]

Zákon č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje vymezuje regiony, jejichž rozvoj je třeba s ohledem na vyvážený rozvoj státu a vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi jeho jednotlivých územních celků podporovat následovně:

a) regiony se soustředěnou podporou státu, které se dle charakteru zaostávání dále člení na:

1. *strukturálně postižené regiony*, ve kterých se soustřeďují negativní projevy strukturálních změn, dochází k útlumu odvětví a výrobních podniků a k růstu nezaměstnanosti; k jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce a rozvoj podnikání;
2. *hospodářsky slabé regiony*, které vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje než je průměrná úroveň v České republice; k jejich vymezení slouží ukazatele charakterizující zejména trh práce, hospodářskou úroveň a strukturu a úroveň příjmů obcí a obyvatel;
3. *venkovské regiony*, které jsou charakterizovány nízkou hustotou zalidnění, poklesem počtu obyvatel a vyšším podílem zaměstnanosti v zemědělství; k jejich vymezení slouží

² Zkratka z anglického Local administrative unit neboli místní správní jednotka

ukazatele charakterizující zejména vývoj počtu obyvatelstva, strukturu jeho zaměstnanosti a podíl obyvatelstva ve venkovských obcích.

b) ostatní regiony se specifickými problémy, jejichž podporování státem je žádoucí z jiných důvodů, např. pohraniční regiony, bývalé vojenské prostory, regiony postižené živelními pohromami, regiony se silně narušeným či poškozeným životním prostředím atd.

Regionální rozvoj

Regionální rozvoj můžeme chápat jako aplikaci disciplín (především ekonomie, geografie a sociologie), které řeší prostorové jevy, procesy a rozhodování, které jsou ovlivněny ekonomickými, sociálními a přírodně geografickými podmínkami v daném prostoru. Soustředí se na existenci jednotlivců, firem, skupin a skupin firem. [7]

Strategie regionálního rozvoje ČR pak rozumí pod pojmem regionální rozvoj růst socioekonomického a environmentálního potenciálu a konkurenceschopnosti regionů vedoucí ke zvyšování životní úrovně a kvality života jejich obyvatel. Jde tedy o dynamický a vyvážený rozvoj regionální struktury příslušného územního celku a jeho částí a odstraňování popřípadě zmírňování regionálních disparit. Za regionální disparity Strategie považuje rozdíly v úrovni hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje regionů v míře, která je celospolečensky uznána za nežádoucí. [8]

Pokud porovnáme výše uvedené definice, zjistíme, že každá z nich popisuje regionální rozvoj z jiného úhlu pohledu. První z nich přistupuje k regionálnímu rozvoji jako k interdisciplinárnímu oboru, jehož cílem je nalezení kauzálních zákonitostí prostorového rozmístění ekonomických činností, nerovnoměrného osídlování prostoru a navazující hledání nástrojů pro ovlivnění těchto procesů. Druhá definice pak považuje regionální rozvoj za proces, jehož cílem je snižování meziregionálních rozdílů.

Vzhledem k tomu, že cílem této práce je analyzovat úlohu regionální rozvojové agentury při regionálním rozvoji, budeme dále regionální rozvoj chápat ve smyslu druhé definice, tedy jako snahu o vyvážený rozvoj území státu.

Základním nástrojem regionálního rozvoje je strategické plánování. Účelem plánování je stanovit cíle rozvoje, dosáhnout společenského konsenzu při dosahování těchto cílů a zároveň stabilizovat ekonomické prostředí nastavením jasných priorit a stimulací tržního prostředí ovlivňovat vývoj požadovaným směrem. Výsledný produkt strategického plánování lze obecně nazvat strategický plán, který hledá možnosti, jak lze na jedné straně zamezit důsledkům

negativního vývoje a jak lze na druhé straně podpořit pozitivní možnosti nebo předpoklady rozvoje. [9]

V následující kapitole se budeme věnovat vymezení regionální politiky, která regionální rozvoj podporuje.

Regionální politika

Existuje celá řada definic regionální politiky. Žádná z těchto definic dosud nebyla všeobecně akceptována. Podívejme se tedy na některé z nich:

Regionální politiku můžeme například chápat jako soubor cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování příliš velkých rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. [10]

Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013 pak definuje regionální politiku jako soubor intervencí, zaměřených podle konkrétní situace státu a jeho regionů a podle očekávaných vývojových tendencí, na podporu opatření vedoucích k růstu ekonomických aktivit a lepšímu územnímu rozložení v území a k rozvoji infrastruktury. [8]

Mates a Wokoun uvádí definici z výkladového slovníku B. Goodalla, kde je regionální politika definována jako „součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Regionální politika zahrnuje opatření napomáhající jednak růstu ekonomických aktivit v území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst. Na druhé straně regionální politika chápe opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit v územích s nadměrným růstem“. [10]

Shrneme-li výše uvedené definice dospějeme k závěru, že regionální politika je určena k ovlivňování hospodářské struktury v regionech a tím ke zlepšení hospodářské politiky. V tomto smyslu můžeme identifikovat tři základní typy regionální politiky:

- Růstově orientovaná regionální politika, jejímž cílem je optimální alokace výrobních faktorů v prostoru prostřednictvím koordinace soukromých a veřejných investičních aktivit;
- Stabilizačně orientovaná regionální politika jejímž cílem jsou relativně „vyvážené“ hospodářské struktury v jednotlivých regionech, toho je dosaženo prostřednictvím koordinace regionální politiky a odvětvových politik;
- Infrastrukturálně orientovaná regionální politika, jejímž cílem je více méně relativně rovnoměrné vybavení jednotlivých regionů infrastrukturou.

V souvislosti se regionální politikou musíme zmínit také její nástroje. Nástroje můžeme rozdělit do tří skupin: [2]

1. **Makroekonomické nástroje**, jejichž využití je značně omezeno ostatními cíli národohospodářské politiky:
 - Fiskální politika využívá k meziregionálnímu přerozdělování státní rozpočet. Do příjmu státního rozpočtu přispívají vysoce příjmové regiony více než regiony s nízkými příjmy obyvatelstva a firem. Na straně výdajů pak plyne více prostředků do regionů nízkopříjmových. Další je regionalizace fiskální politiky, kdy dochází k regionální diferenciaci daní a odvodů. V praxi se ale takto regionalizovaná daňová politika neuskutečňuje, protože by to vedlo k omezení ekonomického vývoje v prosperujících oblastech, což by mělo celkově negativní dopad na celkové příjmy do státního rozpočtu. Stát také může podporovat vybrané regiony prostřednictvím nákupů zboží a služeb hrazených ze státního rozpočtu;
 - Monetární politika může podporovat ekonomický vývoj ve vybraných regionech prostřednictvím usnadnění přístupu k úvěrům (např. výše úvěru, úroková míra, splatnost);
 - Protekcionismus může podporovat rozvoj regionů prostřednictvím dovozních limitů a cel uvalených na produkty, jejichž výroba je prostorově koncentrovaná v regionech, které jsou předmětem podpory.

2. **Mikroekonomické nástroje**, které ovlivňují rozhodování ekonomických subjektů o jejich lokalizaci:
 - Realokace pracovních sil se jako nástroj regionální politiky používaly hlavně v počátečním období regionální politiky a v současnosti již převládají nástroje podporující rekvalifikaci pracovníků a nástroje „přitahující“, do regionu kapitál. Vlastní aplikaci realokace pracovních sil musí předcházet rozhodnutí, zda je vůbec účelné a žádoucí podporovat emigraci z upadajících regionů. Pokud je však z jakéhokoliv důvodu nutné podporovat emigraci obyvatelstva z regionu, ekonomické nástroje se zaměřují na částečnou úhradu nákladů spojených s emigrací (např. odkup nemovitostí nebo podpora při nákupu nového bytu);
 - Realokace kapitálu si kladou za cíl přilákat do upadajících nebo stagnujících regionů nové množství kapitálu. Mohou nabývat různých forem jako jsou například snížené daně, kapitálové subvence, subvence na pracovní sílu, subvence na hotovou produkci, subvence na dopravu, levné půjčky, snížené ceny pozemků a další. Konkrétní forma poskytované subvence podstatně ovlivňuje chování firmy, a proto je velmi důležité zvážit její podobu

s ohledem na cíl, kterého má být dosaženo, ale i s ohledem na specifické podmínky regionu, případně specifika firmy.

3. Ostatní nástroje

- Administrativní nástroje se využívaly spíše v minulosti. Z pohledu dotčených ekonomických subjektů měly represivní charakter (např. správní rozhodnutí o zastavení ekonomické činnosti);
- Institucionální nástroje jsou reprezentovány institucemi podporujícími regionální rozvoj. Významným institucionálním nástrojem jsou v řadě zemí regionální rozvojové agentury.

1.1.2 Základní úrovně v regionální rozvoji České republiky

Základními úrovněmi v regionálním rozvoji České republiky jsou: [7]

- Česká republika (NUTS I) – ústřední orgány státní správy;
- regiony soudržnosti – (NUTS II) – regionální rady;
- kraje (NUTS III) – krajské úřady;
- statistické regiony na úrovni okresů (LAU 1) – bývalé okresní úřady;
- územní obvody pověřených obecních úřadů – správní okrsky;
- obce (LAU 2) – obecní a městské úřady.

Úkolem **státní úrovně** je koncepční a výkonná činnost zákonodárných a výkonných složek státu v oblasti regionální politiky a podpory regionálního rozvoje zahrnující zabezpečení prostředků státního rozpočtu a adekvátních zákonodárných opatření.

Úkolem **regionů soudržnosti** je zajištění potřeb spojených s koordinací a realizací hospodářské a sociální soudržnosti, která spočívá především ve využívání finančních prostředků z fondů Evropské unie.

Úkolem **krajské úrovně** je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů krajů v oblasti regionálního rozvoje. Kraje tvoří základní strukturu pro tvorbu a realizaci regionálního rozvoje v České republice, spolupracují s ústředními orgány státní správy a koordinují zájmy obcí ve věcech regionálního rozvoje nadobecního významu.

Do zrušení okresů k 31. 12. 2002 bylo úkolem **okresní úrovně** dočasné zajišťování některých úkolů souvisejících s tvorbou a realizací regionálního rozvoje.

Úkoly **územních obvodů pověřených obecních úřadů** nejsou zatím zcela vyřešeny, lze však očekávat budoucí aktivní zapojení do celého systému regionální politiky.

Úkolem **obecní úrovně** je koncepční a výkonná činnost samosprávných orgánů obcí v oblasti místního rozvoje.

Mapa č. 1: Regiony soudržnosti v České republice – NUTS II

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj
dostupné na <http://www.mmr.cz>

Mapa č. 2: Kraje v České republice – NUTS III

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj
dostupné na <http://www.mmr.cz>

1.1.3 Regionální politika České republiky

Regionální politiku můžeme chápat jako koncepční a výkonnou činnost státu a regionálních orgánů, jejichž cílem je: [11]

- přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji jednotlivých regionů;
- snižovat rozdíly mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů;
- podporovat hospodářský a sociální rozvoj jednotlivých regionů, zejména pokud jde o aktivaci jejich nedostatečně využívaného hospodářského a sociálního potenciálu.

Regionální politika nehrála v první polovině devadesátých let v České republice tak významnou roli jako ve většině zemí Evropské unie.

Dle některých autorů existovaly dva hlavní důvody této situace: [12]

- vlády ČR věnovaly v této době pozornost především řešení transformačních problémů, které zasahovaly plošně celé území;
- v ČR nebyly meziregionální ekonomické a sociální rozdíly tak velké jako ve většině zemí Evropské unie.

V prosinci roku 1992 bylo, na návrh ministra hospodářství, přijato usnesení č. 759 O zásadách regionální politiky vlády. Dle těchto zásad byla opatření regionální politiky v České republice zaměřena převážně na zvýšenou podporu malého a středního podnikání v tzv. hospodářsky problémových oblastech. Regionální politika v tomto pojetí v sobě nezahrnovala koordinaci aktivit ostatních resortů, které měly výrazné regionální důsledky (např. infrastrukturní a ekologické investice, veřejné služby aj.) a do řešení problémů byly poměrně málo zapojovány regionální či místní orgány.

V druhé polovině devadesátých let došlo k zásadnímu obratu v přístupu k regionální politice.

Důvodem tohoto obratu, který bývá v této souvislosti zmiňován, je postupný nárůst meziregionálních rozdílů v sociálně ekonomickém rozvoji, postupující procesy decentralizace a demokratizace rozhodování a také potřeba vytvořit systém regionální politiky s návazností na proces přípravy na strukturální fondy EU.

V souladu s novelou tzv. kompetenčního zákona³ byla v roce 1996 koordinační role při zabezpečování regionální politiky státu včetně správy finančních prostředků svěřena Ministerstvu pro místní rozvoj.

Výrazným impulsem pro změnu přístupu k regionální politice bylo stanovisko Evropské komise, která v Posudku Komise k žádosti České republiky o přijetí do Evropské unie z července 1997 mimo jiné konstatovala, že: [13]

- Česká republika nemá nezávislou politiku regionálního rozvoje;
- Iniciativy zaměřené na regionální rozvoj se realizují prostřednictvím několika celostátních resortních přístupů – politika regionálního rozvoje chybí;
- Českou republiku čeká zavedení právního, rozpočtového a správního rámce regionální politiky a zajištění souladu s pravidly uplatňovanými v Evropské unii.

Dle dostupných zdrojů můžeme tedy konstatovat, že pojetí české regionální politiky nebylo do roku 1998 v souladu s výše uvedenou novelou kompetenčního zákona ani s principy regionální politiky uplatňovanými Evropskou unií.

Vláda proto svým usnesením č. 235 ze dne 8. dubna 1998 přijala nové Zásady regionální politiky vlády a zároveň zrušila dosavadní usnesení č. 759/1992. V usnesení vláda také stanovila úkoly v oblasti legislativní, institucionální a programové.

³ Zákon č. 272/1996 Sb. ze dne 11. října 1996

Základní systémový, legislativní a institucionální rámec současné regionální politiky České republiky byl vytvořen v roce 2000 souborem zákonů přijatých v souvislosti s připravovaným vznikem krajů. Za klíčové pro regionální politiku jsou považovány především následující normy: zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

Za obzvláště významný lze pokládat především výše uvedený zákon o podpoře regionálního rozvoje, který odstranil hlavní nedostatky regionální politiky v ČR a zároveň podstatně přispěl k naplnění základních principů regionální politiky Evropské unie.

1.1.4 Institucionální zabezpečení regionálního rozvoje ČR

Úloha, postavení a vzájemné vazby relevantních institucí jsou specifikovány především zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Kromě institucí stanovených tímto zákonem se však v České republice uplatňují i další instituce, které rozšiřují nebo doplňují legislativně stanovený rámec.

Orgány státu

Zákonodárná moc

Zákonodárnou moc státu představuje Parlament České republiky, který uplatnil svoji hlavní působnost v oblasti regionální politiky přijetím zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

Výkonná moc

Výkonná moc státu tvoří zásadní část v systému regionální politiky. Tato role vyplývá jednak z příslušné legislativy a dále také z narůstajícího propojování s evropskou úrovní regionální politiky. V obsahové rovině je úkolem státní výkonné moci formování systému regionální politiky, koncipování jeho základních znaků, příprava a realizace opatření směřujících k odstraňování disparit v regionálním rozvoji státu a zabezpečování zapojení České republiky do mezinárodních aktivit v oblasti regionálního rozvoje.

Základním orgánem výkonné moci státu je Vláda ČR. Vláda plní vedle zákonodárné iniciativy také úlohu strategického a koncepčního orgánu státu pro schvalování strategických a koncepčních dokumentů regionální politiky, dále také koordinuje resortní aktivity v oblasti podpory regionálního rozvoje.

Podpůrným nástrojem vlády na úseku regionální politiky byl do 31. 12. 2006⁴ institut vládních zmocněnců pro regiony s největšími problémy. Hlavním úkolem vládních zmocněnců bylo posílit vliv vlády v problémových oblastech, urychlit komunikaci s regionálními a místními orgány veřejné správy a přispět k lepší koordinaci aktivit resortu v území.

Klíčovou úlohu v oblasti regionální politiky zaujímá Ministerstvo pro místní rozvoj, které na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje: [6]

- Koordinuje činnost všech dotčených správních úřadů při přípravě a uskutečnění strategie regionálního rozvoje a státních programů regionálního rozvoje, vypracovává analýzy hodnotící rozvoj jednotlivých krajů a okresů a návrhy na vymezení regionů; za tím účelem je oprávněno požadovat od dotčených správních úřadů a krajů potřebné údaje zpracovávané v jejich působnosti;
- Vypracovává ve spolupráci s dotčenými správními úřady a kraji návrh strategie regionálního rozvoje a návrhy státních programů regionálního rozvoje a předkládá je vládě ke schválení;
- Zabezpečuje a kontroluje plnění státních programů regionálního rozvoje;
- Plní další úkoly vyplývající z jeho postavení jako ústředního státního orgánu;
- Zabezpečuje mezinárodní spolupráci na úseku podpory regionálního rozvoje a spolupráci s Evropskými společenstvími v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, včetně koordinace věcné náplně nástrojů pomoci a souvisejícího vypracování programových dokumentů, realizace programů a vyhodnocování průběhu jejich plnění;
- Napomáhá zapojování krajů do evropských regionálních struktur.

Plnění výše uvedených úkolů zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj prostřednictvím své organizační struktury uplatňované v rámci orgánů státní správy. Další část zabezpečuje ministerstvo prostřednictvím Centra pro regionální rozvoj. Centrum se podílí na administraci programů Evropské unie, dále plní funkci metodického orgánu pro síť regionálních rozvojových agentur a podílí se na tvorbě regionálního informačního systému. Pro účely realizace výzkumných aktivit zřídilo ministerstvo Výzkumný ústav územního rozvoje se sídlem v Brně.

Vzhledem k tomu, že problematika regionálního rozvoje má víceoborový charakter, je tato oblast řešena průřezově vícero ústředními orgány státní správy. Úloha jednotlivých resortů je definována v § 11, odstavec 2 Zákona o podpoře regionálního rozvoje.

⁴ O zrušení funkce vládních zmocněnců k 31.12.2006 rozhodla vláda na svém zasedání 30.11.2006 na návrh ministra pro místní rozvoj

Dle výše uvedeného paragrafu je úlohou ministerstev v rámci jejich působnosti především: [6]

- Přispívat k vyrovnávání rozdílů mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých územních celků;
- Spolupracovat vzájemně a s kraji při vypracování strategie regionálního rozvoje a státních programů regionálního rozvoje;
- Analyzovat rozdíly mezi kraji a okresy;
- Spolupracovat s kraji při vypracování programu rozvoje územního obvodu kraje.

Regionální rady

Další součástí institucionální struktury regionální politiky jsou Regionální rady. Tyto instituce plní v souladu s § 16 a §17 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje úlohu řídicího orgánu regionálních operačních programů. S výjimkou Prahy existují ve všech regionech soudržnosti⁵.

Regionální rady jednají a rozhodují o věcech spojených s realizací Regionálního operačního programu, zejména pak schvalují realizační a řídicí dokumentaci Regionálního operačního programu a výběr projektů, kterým bude poskytnuta dotace či návratná finanční výpomoc.

Řídící a koordinační výbor

Řídící a koordinační výbor byl zřízen Ministerstvem pro místní rozvoj pro potřeby koordinace pomoci poskytované Evropskými společenstvími. Výbor je tvořen delegovanými zástupci dotčených ministerstev, krajů, podnikatelů, odborů, nestátních neziskových organizací a dalších právnických osob.

Územní samospráva

Samosprávné orgány krajů jsou chápány jako základní článek regionální politiky na úrovni jednotlivých regionů. V rámci své samostatné působnosti koordinují kraje rozvoj svého územního obvodu a zajišťují zpracování, realizaci a kontrolu plnění strategie rozvoje kraje a plnění programu rozvoje kraje. Dále provádějí hodnocení vnitroregionální úrovně rozvoje, poskytují půjčky obcím a jiným právnickým osobám působícím v obvodu kraje, zřizují právnické osoby k podpoře regionálního rozvoje, např. regionální rozvojové agentury, spolupracují při plnění celostátních úkolů podpory regionálního rozvoje, zajišťovat přípravu, realizaci a kontrolu plnění regionálních operačních programů a regionálních podpůrných

⁵ Regionální rada soudržnosti Praha byla zrušena k 1. 5. 2007 zákonem č. 66/2007 Sb. Veškerá práva a závazky Regionální rady regionu soudržnosti Praha přešly ke dni zrušení na hlavní město Prahu.

programů. Podporují vznik a zajišťují partnerství mezi veřejnou správou, podnikatelskou sférou a nestátními neziskovými organizacemi v regionech. [14]

Pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností zajišťují dílčí úkoly spojené s procesem podpory regionálního rozvoje, zejména jsou povinny na žádost Ministerstva pro místní rozvoj nebo kraje poskytnout nezbytnou součinnost při přípravě a realizaci strategie regionálního rozvoje, státních programů regionálního rozvoje a programů rozvoje územního obvodu kraje. [6]

Úkolem obcí a jejich orgánů je dle § 14 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje spolupracovat s krajem na jehož území se nachází při přípravě a realizaci programu územního rozvoje kraje. Obce dále mohou podporovat rozvoj podnikatelských aktivit a sdružovat své prostředky se sousedními obcemi a dalšími právníckými osobami za účelem zajištění rozvojových programů společných více obcím.

Rozvojové agentury s celostátní působností

Za nejvýznamnější agentury s celostátní působností jsou s ohledem na rozsah jejich působnosti považovány:

Agentura pro podporu podnikání a investic Czechinvest je státní příspěvková organizace, která je podřízena Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR. Jejím úkolem je posílení konkurenceschopnosti české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center; [15]

Česká centrála cestovního ruchu - CzechTourism je státní příspěvková organizace, která je podřízena Ministerstvu pro místní rozvoj ČR. Jejím úkolem je propagace ČR jako atraktivní turistické destinace na domácím i zahraničním trhu. Významnými partnery agentury jsou domácí turistické regiony, města i obce a podnikatelské subjekty; [16]

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. je rozvojovou bankou ČR. V souladu se záměry hospodářské politiky vlády ČR a regionů napomáhá rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu.

Banka poskytuje především podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a krajů,

podpory vlastníků panelových domů při rekonstrukci, zvýhodněné úvěry pro vodohospodářské projekty. [17]

Rozvojové agentury s regionální působností

Regionálním rozvojovým agenturám je věnována kapitola č. 1.2 Regionální rozvojové agentury v České republice.

Subjekty soukromého sektoru – firmy

Firmy mohou významným způsobem ovlivnit ekonomickou situaci regionu. Představují zejména rozhodující zdroj pracovních příležitostí, čímž ovlivňují nejen míru nezaměstnanosti, ale i výši průměrných měsíčních příjmů v regionu. Vliv soukromého sektoru je nezastupitelný především v problémových regionech, kde zmírňují negativní důsledky strukturálních změn a napomáhají tím k rychlejšímu a vyváženějšímu ekonomickému rozvoji měst a obcí a současně přispívají podstatným způsobem k udržování sociálního klidu.

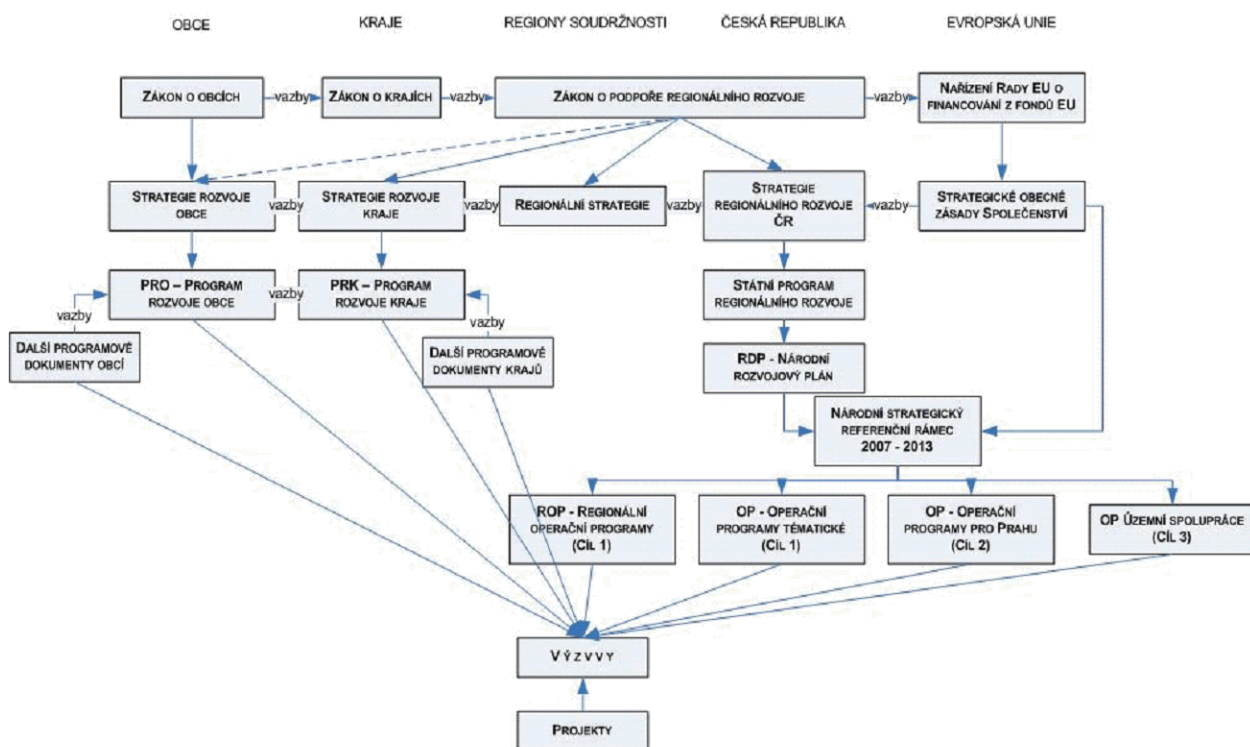
1.1.5 Programové zabezpečení regionálního rozvoje ČR

Pod programových zabezpečením regionálního rozvoje chápeme zejména přípravu strategických a programových dokumentů na jejichž základě je uskutečňována podpora regionálního rozvoje v ČR. Struktura strategických a programových dokumentů je tvořena dokumenty vypracovanými pro úroveň státu nebo regionů (krajů, případně regionů soudržnosti a mikroregionů, případně obcí) a nebo se jedná o programové dokumenty zpracované pro využívání strukturálních fondů Evropské unie. Na základě tohoto členění můžeme dokumenty rozdělit do dvou skupin na: [18]

- Programové dokumenty národní** – dokumenty vycházející z národní legislativy;
- Programové dokumenty evropské** – vyžadované legislativou Evropské unie pro využívání strukturálních fondů.

Struktura programových dokumentů regionálního rozvoje je zachycena v následujícím schématu.

Schéma č. 1: Základní dokumenty v oblasti regionální politiky

Zdroj: KRBOVÁ, J. Sylaby k e-learningovému studijnímu textu pro kurz Regionální management, 2008. ISBN 978-80-245-1349-2.[25]

Národní programové dokumenty

Základním dokumentem regionální politiky na úrovni státu je dle §5 zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje **Strategie regionálního rozvoje České republiky**, která obsahuje především: [8]

- Analýzu stavu regionálního rozvoje;
- Charakteristiku silných a slabých stránek⁶ v rozvoji jednotlivých krajů a okresů;
- Strategické cíle regionálního rozvoje;
- Vymezení státem podporovaných regionů;
- Doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.

Strategii rozvoje schvaluje vláda na návrh Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

⁶ SWOT analýza

Aktuální Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013⁷ navazuje na předchozí Strategii z roku 2000, jejímž hlavním cílem bylo vytvořit základní rámec pro formování regionální politiky, který bude v souladu s regionální politikou Evropské unie.

Cílem aktualizace Strategie regionálního rozvoje je přijetí nových nařízení EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti do strategie, priorit a opatření české regionální politiky. V oblasti politiky soudržnosti navazují na Strategii regionálního rozvoje její základní programové dokumenty na národní úrovni "Národní rozvojový plán" a "Národní strategický referenční rámec". [8]

Zákon č. 248/2000 Sb. dále definuje **Státní program regionálního rozvoje**, který obsahuje zejména: [6]

- Vymezení regionu;
- Cíl jehož má být podporou jeho rozvoje dosaženo;
- Definování oblastí, na něž je podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření;
- Podmínky pro poskytování finanční podpory;
- Formy a způsob jejího poskytování;
- Potřebné finanční prostředky pro jednotlivá opatření včetně jejich rozdělení dotčeným ústředním správním úřadům;
- Časové období jeho platnosti.

V současné době je Státní program regionálního rozvoje začleněn do dokumentu Strategie regionálního rozvoje České republiky. Vymezené problémové regiony jsou aktualizovány v tři až čtyřletých intervalech. [18]

Dalšími dokumenty na národní úrovni jsou **strategie a programy rozvoje krajů**. Základním východiskem pro jejich tvorbu je Strategie regionálního rozvoje ČR. Povinnost zpracování programu rozvoje kraje vyplývá ze zákona 248/2000 Sb. Povinnost zpracovat strategii rozvoje kraje neukládá žádný právní dokument a je zcela na rozhodnutí kraje, zda strategii rozvoje kraje vytvoří.

Strategie rozvoje kraje je koncepční dokument, který, pro delší časové období, formuluje přístup kraje k podpoře rozvoje jeho územního obvodu. *Program rozvoje kraje* je pak střednědobý dokument, který zejména obsahuje:[6]

- Analýzu hospodářského a sociálního rozvoje územního obvodu kraje, charakteristiku slabých a silných stránek jednotlivých částí kraje a dále hlavní směry rozvoje;

⁷ Dokument byl přijat usnesením vlády ČR č. 560/2006

- Definici regionů, jejichž rozvoj je potřeba podporovat s ohledem na vyvážený rozvoj kraje, spolu se specifikací oblastí, na něž má být podpora zaměřena včetně navrhovaných opatření;
- Úkoly a priority v rozmístění a rozvoji občanské vybavenosti, infrastruktury, životního prostředí, vzdělávání, sociální politiky a dalších odvětví v samostatné působnosti kraje.

Na nejnižší úrovni regionálního rozvoje, úrovni obecní je dokumentem upravujícím regionální rozvoj **strategie a program rozvoje obce**. Právní aspekty a úkoly programu rozvoje obce vymezuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. *Program rozvoje obce* je z právního hlediska dokumentem koordinačním a indikativním, který nemá charakter obecně závazného předpisu.

Program rozvoje obce je dokument upravující ve střednědobém i dlouhodobém horizontu veřejných a soukromých aktivit demografického, sociálního, ekonomického, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním významem programu je organizace všeobecného rozvoje obce na základě sladění jednotlivých zájmů takovým způsobem, aby obec jako celek prosperovala. [18]

V praxi se můžeme na národní úrovni setkat s dalšími programovými dokumenty např. strategie a programy rozvoje mikroregionů. Tyto programové dokumenty však nemají oporu v platné legislativě.

Evropské programové dokumenty

Tato kapitola popisuje evropské programové dokumenty pro programovací období 2007 – 2013 a byla převážně zpracována na základě informací uvedených v článku Marka Jetmara uveřejněném v časopise Urbanismus a územní rozvoj. [19]

Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti jsou **Strategické obecné zásady společenství**, které definují hlavní priority hospodářské a sociální soudržnosti pro programovací období let 2007 – 2013. Dokument navrhuje Evropská komise, je přijímán Radou EU a Schvaluje ji Evropský parlament.

Národní rozvojový plán je tradičním nástrojem strategického plánování, který byl využíván v posledních programovacích obdobích. Obsahuje popis současné situace, definuje strategii, vymezuje zaměření operačních programů, stanovuje systém pro řízení a monitorování a určuje finanční rámec NRP. Struktura a obsah dokumentu vychází z legislativy EU. Je východiskem pro formulování Národního strategického referenčního rámce. Ve srovnání s dřívější úpravou není

tento dokument vyžadován evropskou legislativou a po zpracování Národního strategického referenčního rámce jeho význam ustoupil do pozadí.

Národní strategický referenční rámec prezentuje národní strategii realizace hospodářské a sociální soudržnosti. Je spojovacím článkem mezi evropskými prioritami a regionálními a tématickými prioritami členského státu. Národní strategický referenční rámec obsahuje systém priorit a cílů pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů a Fondů soudržnosti. Je řídicím dokumentem pro operační programy všech cílů politiky soudržnosti, obsahuje rozdělení prostředků z Fondu soudržnosti a z jednotlivých strukturálních fondů mezi cíle a priority, operační programy a roky. Charakterizuje zásady a pravidla implementace politiky soudržnosti v ČR, vytváří základ pro řízení a koordinaci politiky soudržnosti v ČR. Dokument je schvalován Evropskou komisí.

Národní strategický referenční rámec je konkretizován a realizován systémem **operačních programů**. Operační programy jsou dokumenty schválené Evropskou komisí, které obsahují souvislý soubor priorit zahrnujících víceletá opatření. V ČR existují pro programovací období 2007 – 2013 dva typy operačních programů:

- Operační programy tématické (sektorové);
- Operační programy regionální.

1.2 Regionální rozvojové agentury v České republice

Regionální rozvojové agentury představují v zemích Evropské unie účinný nástroj institucionální podpory regionálního rozvoje. Po vzoru regionálních rozvojových agentur v zemích západní Evropy začaly, na počátku devadesátých let, vznikat regionální rozvojové agentury i na území České republiky.

Regionální rozvojové agentury jsou zaměřeny na podporu regionálního rozvoje a jsou v souladu s decentralizačními tendencemi při řešení regionálních problémů. Agentury by měly být úzce navázány na určitý region v podobě znalosti přírodního a kulturního bohatství a dále disponovat dobrými vztahy s lokálními a regionálními subjekty z veřejného i soukromého sektoru.

1.2.1 Historie regionálních rozvojových agentur v ČR

Vymezení pojmu regionální rozvojová agentura

Vzhledem k tomu, že se regionální agentury od sebe navzájem liší obdobím vzniku, zakladatelem, důvodem založení, zaměřením nebo oblastí působení, je nalezení jedné definice,

kteřá by postihovala všechna specifika těchto agentur prakticky nemožné. Obecné definice proto vycházejí z prvků objevujících se alespoň u části institucí nazývaných regionální rozvojové agentury: [20]

- „Jakákoliv organizace, která splňuje poslání podpory a obhajoby kolektivních nebo celkových zájmů určitého území. V tomto pohledu rozvojová agentura musí mít významnou vazbu na místní nebo regionální orgány či autority, pokud se jedná o její řízení, financování a řešení úkolů. Proto musí mít dostatečně široké operační pole, ale menší než rozloha celého státu“;
- „Regionální rozvojová agentura je autonomní struktura, která realizuje úkoly v kolektivním zájmu pro specifické geografické území a spolupracuje s významnými místními a regionálními veřejnými a soukromými autoritami a organizacemi“;
- „Regionální rozvojová agentura je regionální instituce financovaná z veřejných zdrojů, působící mimo centrální a místní veřejnou správu a zaměřující se na podporu ekonomického rozvoje“.

Shrneme-li základní charakteristiky výše uvedených vymezení, pak pro regionální rozvojové agentury platí:

- Jedná o regionální či instituce s úzkou vazbou na určitý region;
- Zaměřují na podporu rozvoje regionu, realizaci cílů ve veřejném zájmu;
- Působí mimo sféru veřejné správy;
- Spolupracují s místními a regionálními veřejnými i soukromými subjekty.

Legislativní zakotvení regionálních rozvojových agentur v ČR

Vznik a působení regionálních rozvojových agentur v ČR se zpočátku potýkalo s problémy, jejichž příčinu lze spatřovat převážně v neexistenci jednotné metodiky upravující tuto oblast.

Významný zlom nastal v roce 1998, kdy bylo vládou ČR přijato usnesení č. 235, o Zásadách regionální politiky vlády, v kterém bylo v bodu III. 1 c) uloženo ministru pro místní rozvoj „dobudovat a posílit do roku 2000 síť regionálních rozvojových agentur“. [21]

RRA jsou zde chápány jako účinný nástroj podpory regionálního rozvoje, který má za úkol plnit celou řadu úkolů jako např. zajišťování regionálního programování, zajišťování vzdělávacích

činností, příprava a realizace rozvojových projektů, poskytování služeb pro podnikání a pro místní či regionální orgány, mezinárodní aktivity včetně účasti na programech EU.

Zásady umožnily vyšším územně samosprávním celkům (VÚSC) v rámci jejich působnosti zřizovat právnické osoby, jejichž náplní činnosti bude podpora rozvoje územního obvodu VÚSC (např. regionální rozvojové agentury). [11]

Postavení regionálních rozvojových agentur dále upravila usnesení vlády č. 417/1998 k zabezpečování institucionálního rámce účasti České republiky na programech strukturálních fondů Evropské unie a č. 682/2000 o Strategii regionálního rozvoje České republiky. V usnesení č. 417/1998 byly regionální rozvojové agentury označeny za jednu z hlavních institucionálních struktur pro předvstupní období ČR do EU. [20]

Byly stanoveny určité zásady zakládání RRA: [36]

- Činnosti RRA budou pokrývat celé území České republiky, jejich územní struktura bude podřízena územně správnímu členění státu (VÚSC);
- V činnosti RRA budou respektovány výchozí principy regionální politiky České republiky;
- Cílem činnosti RRA je přispívat k harmonickému a vyváženému rozvoji v rámci regionu;
- Podmínky vzniku RRA budou projednány se všemi potenciálními zakladateli agentury. U RRA spolupracujících se státem bude jedním ze zakladatelů stát, zastoupený Centrem pro regionální rozvoj v České republice;
- RRA se budou vytvářet na principu spolufinancování, tzn. příspěvní každého ze zakladatelských subjektů na její činnost. Forma tohoto příspěvku se bude lišit podle zakladatele a jeho úlohy při zajišťování rozvoje regionu.

Dále byly definovány podmínky územní důvěryhodnosti, jejichž splnění mělo garantovat, že daná agentura bude jediným věrohodným reprezentantem regionu jako celku: [36]

- Regionální agentura je vytvořena na principu partnerství;
- Jejím zakladatelem jsou v území nejméně tři subjekty v regionální úrovni včetně sdružující samosprávu⁸, podnikatelskou sféru⁹ a státní správu¹⁰;

⁸ Samospráva by měla být zastupována představiteli měst, sdružení měst a obcí, tak aby:
- její zastoupení reprezentovalo nejméně 67 % trvale bydlícího obyvatelstva v regionu
- bylo dosaženo přibližné rovnováhy v zastoupení velikostní struktury měst a obcí
- bylo dosaženo přibližné proporcionálního zastoupení jednotlivých částí (okresů)

- Struktura těchto subjektů nesmí být utvářena k prosazování územních ani věcných zájmů užších skupin v regionu;
- Vlastnická práva jednotlivých subjektů budou uspořádána vyváženě, ale tak aby bylo možné zajistit preferenci veřejného zájmu¹¹.

Jak vyplývá z výše uvedených informací v době vzniku prvních regionálních rozvojových agentur v České republice tedy neexistovala právní norma upravující kompetence a působnost agentur. Ani v současné době neupravují založení, statut a působnost regionálních rozvojových agentur žádné vyhlášky ani zákony tvořící rámec regionální politiky České republiky. V kontextu takového deficitu nacházíme kořeny variance právních norem jednotlivých agentur v rámci České republiky.

Uvedená vládní usnesení však znamenala zahrnutí a respektování regionálních rozvojových agentur, bez ohledu na jejich právní formu, v systému podpory regionálního rozvoje.

S ohledem na Regionální agentury se po právní stránce řídí dle své právní formy:

- Zákonem č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník (agentury typu a.s. a s.r.o.);
- Zákonem č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník (agentury typu sdružení právnických osob);
- Zákonem č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech. (agentury typu obecně prospěšných společností);
- Zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územního rozpočtu (agentury typu příspěvkové organizace).

Rozvoj regionálních rozvojových agentur v ČR

Rozvoj regionálních rozvojových agentur v ČR můžeme rozdělit do 4 fází.

První regionální rozvojová agentura byla v ČR založena v roce 1993 v Ostravě a o rok později následovalo založení další agentury v Mostě. Obě agentury vznikly s podporou vlády České republiky a za přispění finančních prostředků z Evropské unie. Cílem agentur bylo především zmírnit negativní dopady související s ekonomickou transformací a restrukturalizací regionů s odvětvími těžkého průmyslu. Regionální rozvojové agentury měly přispět k nastartování a realizaci projektů zaměřených na obnovu a oživení regionů. Vzhledem k nedostatku zkušeností

⁹ Zastoupení podnikatelské sféry mělo být organizováno na principu územní proporcionality bez profesního zaměření – hospodářské komory. Hospodářská komora by měla reprezentovat podstatnou část podnikatelských subjektů v území a nebude prosazovat zájmy podnikatelských subjektů se zájmy v jiných regionech.

¹⁰ Státní správa měla být v RRA zastoupena okresními úřady

¹¹ Převaha veřejného zájmu bude zajištěna prostřednictvím zakladatelských smluv a vlastnických práv.

vlády, samospráv a ostatních účastníků, včetně samotných RRA s touto problematikou se však jejich činnost potýkala s řadou problémů (např. nedostatek projektů, problémy s financováním).

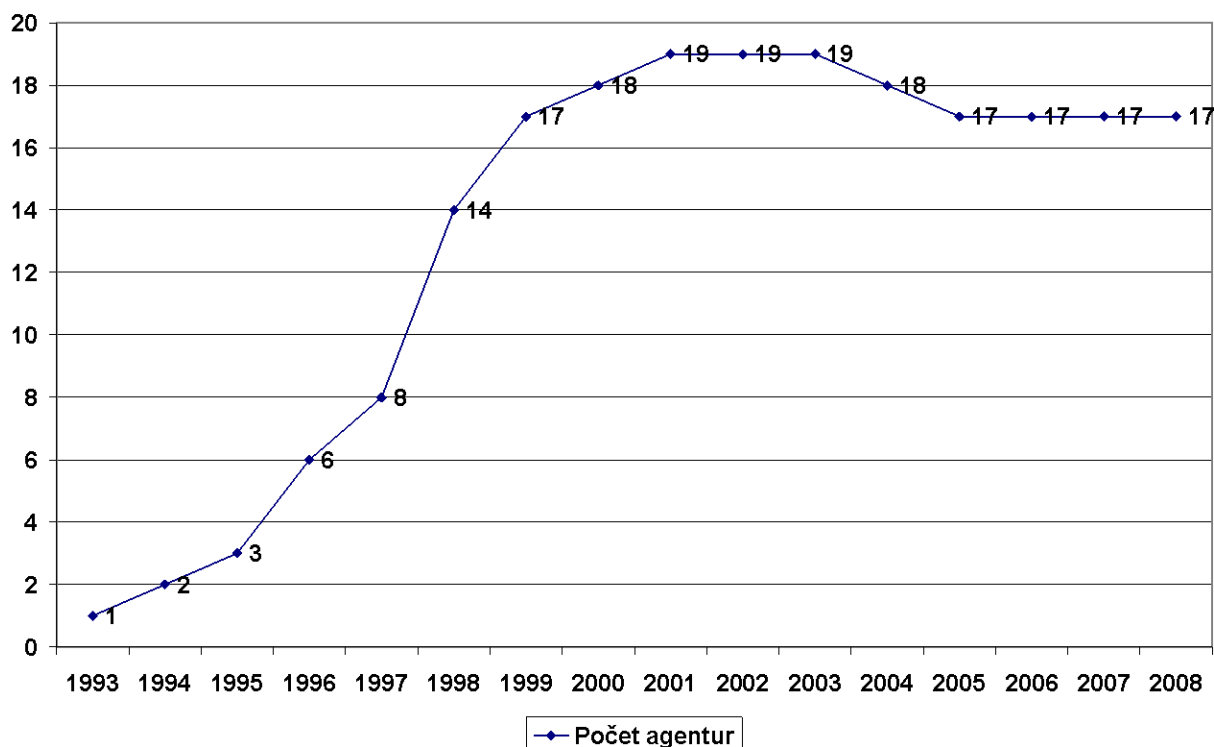
Druhá fáze proběhla v letech 1995 – 1997, kdy regionální agentury nevznikaly z iniciativy státu, jak tomu bylo u prvních dvou agentur, ale vznikaly na základě iniciativy „zdola“, ze strany místních a regionálních aktérů a soukromých místních iniciativ. Důvodem vzniku byla především neexistence regionální politiky a stupňující se regionální problémy. V tomto období bylo, bez jakékoliv koordinace, založeno šest nových agentur. Tento vývoj měl za následek, že zakladatelské podmínky jednotlivých agentur byly rozdílné, stejně tak jako náplň a cíle, které si vytyčovaly.

Další fáze zakládání regionálních rozvojových agentur přišla v letech 1998 – 2000, kdy jejich vznik začalo metodicky a koordinačně podporovat Centrum pro regionální rozvoj ČR¹². Důvodem vzniku dalších regionálních rozvojových agentur byla především rozvíjející se regionální politika a s ní možnost prosazovat regionální zájmy prostřednictvím těchto agentur, dále také potřeba Ministerstva pro místní rozvoj a Centra pro regionální rozvoj České republiky mít na úrovni regionu výkonnou partnerskou organizaci pro realizaci programů regionálního rozvoje a podpůrných programů EU a v neposlední řadě zájem regionálních aktérů o rozvoj svého regionu v době neexistence vyšších územně správních celků – krajů.

Poslední fázi datujeme do let 2001 – 2007, kdy se již počet regionálních agentur nezvyšuje. V tomto období dochází u některých agentur ke změně právních forem, některé agentury zanikají. V současné době tvoří síť regionálních rozvojových agentur 17 organizací.

¹² Státní příspěvková organizace, založená Ministerstvem pro místní rozvoj

Graf č. 1: Vývoj počtu RRA v ČR

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, dostupné na <http://www.crr.cz>

1.2.2 Současný stav regionálních rozvojových agentur v ČR

V této kapitole se zaměříme na současnou situaci v oblasti regionálních rozvojových agentur v České republice.

Různorodost regionálních rozvojových agentur v ČR

Jak jsme již uvedli neexistovala v době vzniku prvních agentur a ani v současné době neexistuje žádná vyhláška či zákon, která by upravovala založení, statut a působnost regionálních rozvojových agentur v ČR. V tomto stavu můžeme nalézt důvody rozmanitosti RRA v ČR.

Za hlavní příčiny rozmanitosti RRA v ČR bývají uváděny:

- Různorodost zřizovatelů a zakladatelů regionálních rozvojových agentur;
- Různorodost právních forem regionálních rozvojových agentur.

Různorodost zakladatelů a zřizovatelů regionálních rozvojových agentur

Struktura zakladatelů¹³ a zřizovatelů¹⁴ je poměrně důležitá a to zejména z důvodu důvěryhodnosti dané organizace v regionu. Mezi zakladateli a zřizovateli jednotlivých regionálních rozvojových agentur můžeme nalézt stát, obce, města, sdružení měst a obcí, kraje, hospodářské komory, agrární komory a další subjekty. Vzhledem k tomu, že zakladatelé a zřizovatelé, ve větší či menší míře ovlivňují konkrétní náplň činností, které regionální rozvojová agentura provádí, má tato skutečnost přímý dopad na různorodost aktivit realizovaných agenturou a způsob jejich financování.

Různorodost právních forem regionálních rozvojových agentur

V ČR se v současnosti vyskytuje pět typů právní formy:

- Zájmové sdružení právnických osob;
- Obecně prospěšná společnost;
- Příspěvková organizace;
- Akciová společnost;
- Společnost s ručením omezeným.

První tři případy představují „neziskové“ právní formy¹⁵, které převládají u většiny regionálních rozvojových agentur. Neziskové právní formy jsou pro regionální rozvojové agentury vhodné především proto, že většina aktivit a zejména samotné poslání nezaručuje finanční návratnost. Agentury se tak mohou plně věnovat plnění svého poslání spíše než na dosahování zisku.

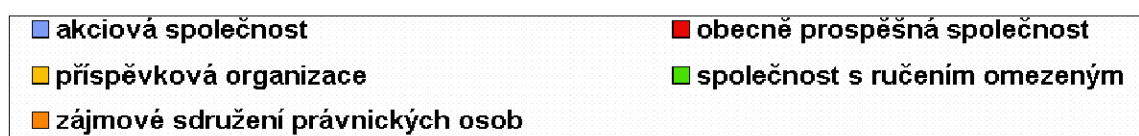
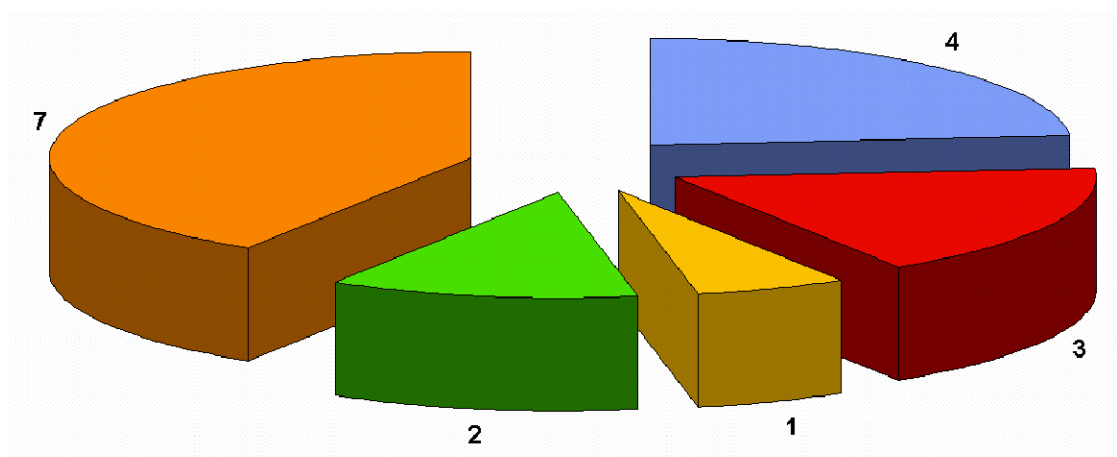
Méně užívanou „komerční“ právní formu představují akciová společnost a společnost s ručením omezeným.

¹³ S termínem zakladatel se setkáváme u akciových společností, společností s ručením omezením, zájmových sdružení právnických osob a obecně prospěšných společností

¹⁴ S termínem zřizovatel se setkáváme u příspěvkových organizací

¹⁵ Typy neziskových právních forem jsou uvedeny v § 18 odst. 8 zákona č. 56/1992 Sb. o daních z příjmů

Graf č. 2: Právní formy regionálních rozvojových agentur

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, dostupné na <http://www.crr.cz> [22]

Zaměření a aktivity regionálních rozvojových agentur v ČR

Veškeré aktivity regionálních rozvojových agentur by měly směřovat k podpoře hospodářského sociálního a kulturního rozvoje daného území, regionu. Aktivity regionálních agentur můžeme rozdělit do několika oblastí: [23]

- Informační servis;
- Poradenská činnost;
- Projektová činnost;
- Oblast vzdělávání;
- Propagace regionu;
- Cestovní ruch;
- Externí zdroje rozvoje;
- Podpůrná činnost;
- Rozvoj infrastruktury;
- Správa nemovitostí.

Územní působnost regionálních rozvojových agentur v ČR

V současné době působí na území České republiky 17 regionálních rozvojových agentur, které s výjimkou území hlavního města Prahy pokrývají celé území. Z níže uvedené tabulky a mapy

regionálních rozvojových agentur je zřejmé, že v každém kraji existuje minimálně jedna rozvojová agentura. Agentury s krajskou působností jsou v přehledu zvýrazněny barevně.

Tabulka č. 1: Regionální rozvojové agentury v ČR – stav k 30.4.2008

Regionální rozvojová agentura	Právní forma	Sídlo
Agentura pro regionální rozvoj	akciová společnost	Ostrava
Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje	akciová společnost	Ústí nad Labem
Hospodářská rozvojová agentura Třinecka, Podnikatelské centrum	společnost s ručením omezeným	Třinec
Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy	zájmové sdružení právnických osob	Olomouc
Regionální rozvojová agentura Šumava	obecně prospěšná společnost	Stachy
ARR - Agentura regionálního rozvoje	společnost s ručením omezeným	Liberec
Regionální rozvojová agentura jižní Moravy	zájmové sdružení právnických osob	Brno
Regionální rozvojová agentura Bílé Karpaty - Moravské Kopanice	obecně prospěšná společnost	Starý Hrozenkov
Regionální rozvojová agentura Východní Moravy	zájmové sdružení právnických osob	Zlín
Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje	obecně prospěšná společnost	Plzeň
Regionální rozvojová agentura Vysočina	zájmové sdružení právnických osob	Jihlava
RERA	akciová společnost	České Budějovice
Regionální rozvojová agentura Střední Čechy	zájmové sdružení právnických osob	Kladno
Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje	zájmové sdružení právnických osob	Pardubice
Regional Development Agency	zájmové sdružení právnických osob	Rychnov nad Kněžnou
Centrum evropského projektování	akciová společnost	Hradec Králové
Agentura projektového a dotačního managementu Karlovarského kraje	příspěvková organizace	Karlovy Vary

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, dostupné na <http://www.crr.cz> [22]

Mapa č. 3: Mapa regionálních rozvojových agentur v ČR¹⁶

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj České republiky, dostupné na <http://www.crr.cz> [22]

¹⁶ RRA Egrensis již svoji činnost ukončila. V Karlovarském kraji vznikla Agentura projektového a dotačního managementu Karlovarského kraje.

Česká asociace regionálních agentur (ČARA)

Tato kapitola byla zpracována na základě informací uvedených na internetových stránkách České asociace regionálních agentur [24].

Česká asociace regionálních agentur je účelové sdružení, které sdružuje, s výjimkou rozvojové agentury v Karlovarské kraji¹⁷, rozvojové agentury s krajskou působností. Posláním ČARA je podpora systematického hospodářského, kulturního a sociálního rozvoje krajů ČR. ČARA své činnosti vyvíjí své činnosti v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Sdružení bylo založeno v únoru 1997.

Cíle

Hlavním cílem ČARA je koordinace a posilování činnosti svých členů a jednání jejich jménem navenek v rozsahu, který je dán mandátem od členské základny.

Specifické cíle:

- Navrhování systémových opatření, zaměřených na minimalizaci bariér koncepčního rozvoje krajů (NUTS 3) a regionů soudržnosti (NUTS 2) pro zavedení standardních postupů používaných v zemích EU;
- Postupné budování systému obecně použitelných a účinných nástrojů pro regionální rozvoj v rámci České republiky;
- Získávání podpory národních a zahraničních institucí pro realizaci regionální politiky v jednotlivých krajích;
- Zavedení systému spolupráce a jednání s veřejnou správou, soukromým a neziskovým sektorem a se zahraničními organizacemi, které mají stejné nebo podobné zaměření činnosti;
- Prezentace a propagace sdružení i svých členů;
- Vytvoření členské informační sítě s efektivní výměnou dat, informací a zkušeností;
- Aktivní spolupráce s Evropskou asociací regionálních agentur EURADA se sídlem v Bruselu.

¹⁷ V Karlovarském kraji došlo ke zrušení RRA Egrensis, která byla členem ČARA a vzniku nové organizace Agentura projektového a dotačního managementu Karlovarského kraje, která dosud o členství v ČARA nepožádala.

Činnosti

ČARA garantuje kvalitu práce svých členů při zajišťování těchto rozvojových aktivit:

- Budování a provozování regionálních informačních systémů, koordinovaných Centrem pro regionální rozvoj ČR;
- Zajišťování prací spojených s regionálním programováním, zejména zpracování analýz, rozvojových strategií, programů a plánů;
- Přípravu, koordinaci a technickou pomoc při realizaci rozvojových programů a projektů,
- Výkonu funkce exekutivních jednotek rozvojových programů, financovaných z různých veřejných rozpočtů (např. státního, krajských nebo ze zahraničních programů);
- Výkonu regionálních (krajských) zástupců národních rozvojových institucí (např. CzechInvest, Asociace inovačního podnikání, Česká centrála cestovního ruchu apod.),
- Plnění specifických úkolů v krajích, v rámci společenské objednávky centrálních, regionálních nebo místních orgánů.

Členové

Členskou základnu ČARA tvoří, s výjimkou Karlovarského kraje, regionální agentury s krajskou působností. V současné době čítá členská základna 12 agentur, což představuje 71% z celkového počtu regionálních rozvojových agentur působících na území ČR. Jedná se o tyto agentury:

Agentura pro regionální rozvoj, a.s.

Regionální rozvojová agentura Ústeckého kraje, a.s.

Regionální agentura pro rozvoj Střední Moravy z.s.p.o.

RERA, a.s.

ARR - Agentura regionálního rozvoje spol. s r.o.

Regionální rozvojová agentura Vysočina, z.s.p.o.

Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy, z.s.p.o.

Regionální rozvojová agentura Východní Moravy, z.s.p.o.

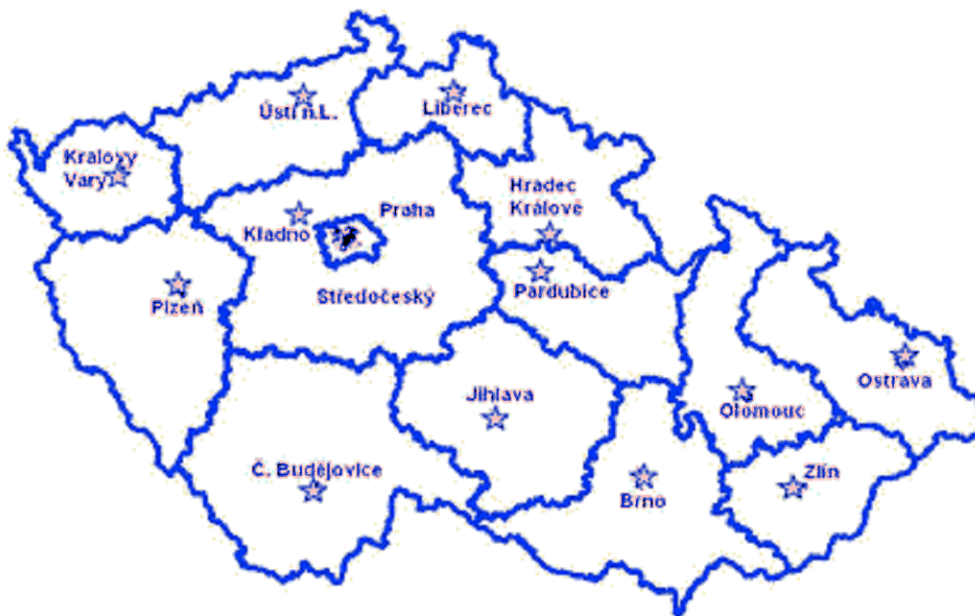
Regionální rozvojová agentura Pardubického kraje, z.s.p.o.

Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje z.s.p.o.

Regionální rozvojová agentura Střední Čechy z.s.p.o.

Centrum evropského projektování přísp.org.

Mapa č. 4: Mapa rozmístění členů ČARA v krajích¹⁸

Zdroj: Česká asociace regionálních agentur, dostupné na <http://www.cara.cz>; [24]

1.3 Regionální rozvojové agentury v jednotce NUTS 2 Jihovýchod

Region soudržnosti Jihovýchod je tvořen dvěma územními jednotkami NUTS 3: Jihomoravským krajem a krajem Vysočina s krajskými městy Brno a Jihlava. V každém z krajů se vyskytuje jedna regionální rozvojová agentura:

- Regionální rozvojová agentura Vysočina v kraji Vysočina;
- Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy v Jihomoravském kraji.

Obě agentury jsou sdruženy v České asociaci regionálních agentur. Kromě spolupráce v rámci ČARA vzájemně kooperují i při realizaci meziregionálních projektů v rámci NUTS 2 Jihovýchod.

1.3.1 Regionální rozvojová agentura Vysočina

Právní forma: zájmové sdružení právnických osob

Regionální rozvojová agentura Vysočina vznikla 18. 11. 1998 jako akciová společnost pro podporu a koordinaci komplexního hospodářského a sociálního rozvoje na území kraje Vysočina. Jako akciová společnost působila do 31. srpna 2000. Vzhledem k tomu, že charakter činnosti agentury zcela nenaplnoval podmínky stanovené zákonem pro obchodní společnosti,

¹⁸ V Karlovarském kraji došlo ke zrušení RRA Egrensis, která byla členem ČARA a vzniku nové organizace Agentura projektového a dotačního managementu Karlovarského kraje, která dosud o členství v ČARA nepožádala

bylo akcionáři rozhodnuto o změně právní formy a veškeré činnosti byly počínaje 1. zářím 2000 převedeny na nově vzniklou Regionální rozvojovou agenturu Vysočina, z.s.p.o. (zájmové sdružení právnických osob).

Agentura je tvořena sdružením tří právnických osob. Současní členové sdružení jsou: kraj Vysočina, Sdružení obcí Vysočiny a Krajské a hospodářské komory Vysočiny.

Dle informací zveřejněných na internetových stránkách se agentura v současnosti věnuje činnostem v následujících oblastech: [27]

- Zpracování rozvojových dokumentů;
- Příprava a realizace projektů, poradenství při využívání rozvojových programů;
- Regionální podpora podnikání;
- Vzdělávání a informace;
- Marketing a propagace.

1.3.2 Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy

Právní forma: zájmové sdružení právnických osob

Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy byla založena 10. září 1997 za účelem zabezpečení administrace programu PHARE CBC pro Fond malých projektů v rámci přeshraniční spolupráce v regionu jižní Morava – Dolní Rakousko. Postupně byly aktivity rozšířeny o asistenci zahraničním investorům zabezpečovanou pro CzechInvest a v souvislosti s přípravou na vstup do EU byla činnost rozšířena o konzultace a přípravy projektů do předvstupních a strukturálních fondů se zaměřením na města a obce. RRA JM se aktivně zapojila do realizace Regionální inovační strategie Jihomoravského kraje a rozvoje klastrových¹⁹ iniciativ.

Agentura je tvořena sdružením 3 právnických osob. Současní členové sdružení jsou: Jihomoravský kraj, Sdružení obcí a měst jižní Moravy a Krajská hospodářská komora jižní Moravy.

¹⁹ Pod pojmem klastř rozumíme „geografické soustředění vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb, firem v příbuzných odvětvích, přidružených institucí a podporujících organizací, které navzájem soutěží, ale také spolupracují“ [34]

Dle informací zveřejněných na internetových stránkách se agentura v současnosti věnuje činnostem v následujících oblastech: [28]

- Podpora investic;
- Zahraniční spolupráce;
- Inovace;
- Rozvoj měst a obcí
- Brownfields²⁰.

Regionální rozvojové agentuře jižní Moravy se dále věnujeme v praktické části této práce.

²⁰ „Brownfieldy jsou stavby a pozemky, které z nejrůznějších důvodů pozbyly svou původní funkci, zůstávají opuštěné, či nedostatečně využité (podvyužité). Snadněji a rychle podléhají zkáze, fyzicky i ekonomicky negativně ovlivňují (deprimují) okolí. K důsledkům původní činnosti (výroba, těžba, doprava, skladování...) zpravidla patří i riziko ekologické zátěže“ [29]

2 Praktická část

V praktické části práce se zaměříme na analýzu činnosti Regionální rozvojové agentury jižní Moravy. Důvodem ke zvolení právě této agentury byla skutečnost, že autor je obyvatelem Jihomoravského kraje a její činnost se ho tedy přímo dotýká.

2.1 Problematika sběru dat

Záměrem této práce bylo zaměřit se na činnost agentury v rámci posledního ukončeného programovacího období 2002 – 2006. Součástí měla být komparace činností agentury s Programem rozvoje Jihomoravského kraje, provedení analýzy hospodaření v těchto letech a rozhovory s klienty agentury.

Při analýze zdrojových dat a podkladů k činnosti agentury bylo zjištěno, že v období 2002 – 2006 existovaly dva programy rozvoje kraje a to pro období 2002 – 2004 a 2006 – 2009. Rok 2005 nebyl programově pokryt žádným dokumentem. Na základě dotazu²¹ bylo zjištěno, že Program rozvoje kraje pro roky 2002 - 2004 platil i v roce 2005. Tato skutečnost však nebyla podložena žádným oficiálním dokumentem. Po dohodě s vedoucí práce, z důvodu zachování objektivity, bylo časové období jímž se práce zabývá vymezeno na roky 2002 – 2004.

Informace o hospodářských výsledcích jsou ve výročních zprávách RRA JM zveřejňovány do roku 2003. Od roku 2004 agentura hospodářské výsledky veřejně nepublikuje. Součástí její výroční zprávy je pouze Zpráva auditora o ověření účetní závěrky. Pro účely zpracování této práce ředitel RRA JM neposkytl finanční výsledky za rok 2004. Analýza hospodaření je tedy provedena pouze za roky 2002 – 2003.

Informace o klientech, kteří využili služeb agentury nemohly být ředitelem RRA JM poskytnuty, protože jsou součástí obchodních smluv a bez souhlasu klientů nesmí být zpřístupněny dalším osobám. Analýza image agentury proto neobsahuje údaje získané od klientů agentury.

2.2 Založení agentury a právní forma

2.2.1 Vznik agentury

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy je zájmovým sdružením právnických osob dle § 20f a následujících občanského zákoníku založeným zakladatelskou smlouvou ze dne 10. září 1997. Název, sídlo a předmět činnosti sdružení, úpravu majetkových poměrů, vznik a zánik členství, práva a povinnosti členů, orgány sdružení a vymezení jejich působnosti, způsob zrušení sdružení

²¹ Telefonický dotaz na Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Jihomoravského kraje

a naložení s jeho likvidačním zůstatkem určují stanovy sdružení. Zakladatelská smlouva a stanovy tvoří přílohy této práce.

2.2.2 Zakladatelé a členové agentury

Zakládajícími členy byly Sdružení měst a obcí jižní Moravy a Obchodní a hospodářská komora Brno. V roce 1999 dochází ke změně zakladatele – místo Obchodní a hospodářské komory se stává zakladatelem Sdružení obchodních hospodářských komor jižní Moravy, které dále mění název na Regionální hospodářskou komoru jižní Moravy. K 1. lednu 2002 se pak dalším členem sdružení stává Jihomoravský kraj. V tomto roce dochází ke změně názvu Regionální hospodářské komory jižní Moravy na Krajskou hospodářskou komoru jižní Moravy. Od roku 2002 do současnosti již nedošlo k žádné změně v členské základně a sdružení je tvořeno následujícími členy:

- Jihomoravský kraj (JMK);
- Sdružení obcí a měst jižní Moravy (SOM JM);
- Krajská hospodářská komora jižní Moravy (KHK JM).

2.2.3 Správní a organizační struktura agentury

Správní struktura

V RRA JM existují následující orgány:

- Valné shromáždění;
- Správní výbor;
- Kontrolní komise;
- Ředitel.

Valné shromáždění, které je nejvyšším orgánem sdružení a do jeho výlučné pravomoci náleží schvalování stanov a jejich změn, volba a odvolání členů správního výboru a kontrolní komise, schvalování rozpočtu, schvalování členských příspěvků, rozhodování o přijetí nových členů sdružení, schvalování strategických plánů a cílů sdružení, schvalování roční účetní závěrky a rozhodování o hospodaření s majetkem sdružení, rozhodování o vyloučení člena ze sdružení, rozhodování o zrušení sdružení, rozhodování o návrhu správního výboru na jmenování a odvolání ředitele sdružení a dále rozhodování v otázkách, které si valné shromáždění ke svému výlučnému rozhodování vyhradí.

Řádné valné shromáždění je svoláváno správním výborem minimálně jedenkrát ročně. Správní výbor je povinen svolat valné shromáždění, požáda-li o to nejméně jedna třetina členů sdružení nebo jeden ze zakladatelů sdružení nebo klesne-li počet členů správního výboru o více než polovinu stanoveného počtu členů. Kontrolní komise je povinna svolat valné shromáždění, vyžadují-li to zájmy sdružení.

Člen sdružení se zúčastňuje valného shromáždění prostřednictvím svého statutárního orgánu nebo prostřednictvím zástupce na základě plné moci. Každý člen sdružení má jeden hlas. Valné shromáždění je schopné usnášení, pokud je na jednání přítomna nadpoloviční většina členů sdružení. K rozhodnutí o schvalování stanov a jejich změn, schvalování členských příspěvků, vyloučení člena ze sdružení, vyloučení člena ze sdružení a o rozhodování o zrušení sdružení je zapotřebí minimálně dvoutřetinové většiny všech členů sdružení. Hlasování na valném shromáždění se děje aklamací²², pokud valné shromáždění nerozhodne jinak.

Správní výbor je výkonným orgánem sdružení, který jedná o všech záležitostech sdružení, pokud nejsou stanovami nebo zákonem vyhrazeny do působnosti valného shromáždění. Správní výbor zejména realizuje usnesení valného shromáždění, ukládá řediteli úkoly při realizaci usnesení valného shromáždění, podává valnému shromáždění návrhy na obsazení funkce ředitele, jmenuje a odvolává ředitele na základě rozhodnutí valného shromáždění, zajišťuje zpracování návrhu rozpočtu sdružení a účetní závěrky sdružení a předkládá je valnému shromáždění ke schválení, připravuje, svolává řádné a mimořádné valné shromáždění, připravuje podklady strategických plánů a cílů sdružení a zajišťuje jejich realizaci, schvaluje a upřesňuje roční operativní plány, schvaluje početní stav a složení administrativního aparátu, uzavírá pracovní smlouvy s ředitelem, podává valnému shromáždění pravidelné zprávy o stavu členské základny, schvaluje hospodaření sdružení v rámci schváleného rozpočtu, plní další úkoly stanovené valným shromážděním.

Správní výbor má patnáct členů zvolených valným shromážděním na období čtyř let. Každý člen sdružení má ve správním výboru pět svých zástupců volených z jím navržených kandidátů. Správní výbor volí ze svého středu předsedu a dva místopředsedy. Předseda správního výboru, který je volen z řad zástupců Jihomoravského kraje řídí činnost správního výboru. Správní výbor zasedá dle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Zasedání svolává předseda. Správní výbor rozhoduje prostou většinou hlasů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

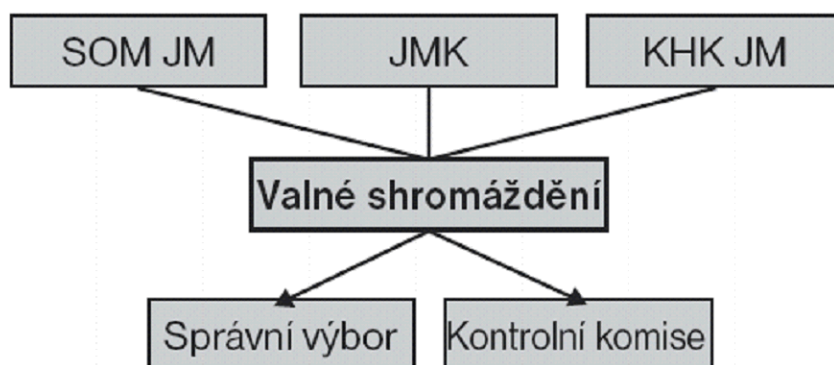
²² veřejný, zjevný (nikoliv tajný) projev souhlasu nebo nesouhlasu (např. zvednutím ruky při hlasování)

Kontrolní komise dohlíží na výkon působnosti správního výboru a na uskutečňování činnosti sdružení v souladu s předmětem jeho činnosti. Členové kontrolní komise mají právo nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti sdružení a kontrolují, zda jsou účetní záznamy vedeny v souladu se skutečností a zda se činnost sdružení uskutečňuje v souladu s právními předpisy, stanovami sdružení a usneseními valného shromáždění. Vyžadují-li to zájmy sdružení, svolává kontrolní komise valné shromáždění, na kterém navrhuje potřebná opatření.

Kontrolní komise má šest členů zvolených valným shromážděním na období čtyř let. Každý člen sdružení má ve správním výboru dva své zástupce volené z jím navržených kandidátů. Kontrolní komise volí ze svého středu předsedu a dva místopředsedy. Předseda kontrolní komise nemůže být nominován stejným členem sdružení jako v případě správního výboru. Zasedání kontrolní komise se konají dle potřeby, nejméně však čtyřikrát ročně. Zasedání svolává předseda. Kontrolní komise rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů, při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Ředitel je statutárním orgánem sdružení jednající jménem sdružení navenek. Ředitel je jmenován a odvoláván správním výborem na základě rozhodnutí valného shromáždění. Ředitel řídí administrativní aparát sdružení. Do výlučné pravomoci ředitele náleží jednat jménem sdružení, činit opatření k zajištění fungování administrativního aparátu sdružení, vznášet požadavky na správní výbor ohledně početního stavu a složení administrativního aparátu, realizovat běžné hospodaření sdružení a zajistit řádné vedení účetnictví, předkládat správnímu výboru podklady pro sestavení návrhu účetní závěrky sdružení, zajištění zpracování a podání daňového přiznání sdružení k dani z příjmů právnických osob. Ředitel odpovídá za řádný výkon své funkce správnímu výboru a valnému shromáždění.

Schéma č. 2: Správní struktura RRA JM

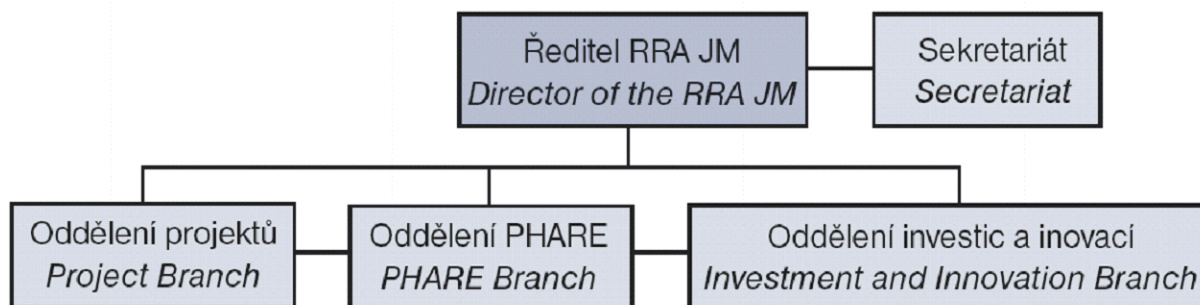

Zdroj: Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy z.s.p.o., dostupné na <http://www.rrajm.cz>

Organizační struktura

Regionální rozvojová agentura jižní Moravy je organizačně rozdělena na tři oddělení: oddělení projektů, oddělení přeshraniční spolupráce a oddělení podpory investic a inovací.

Schéma č. 3: Organizační struktura RRA JM

Zdroj: Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy z.s.p.o., dostupné na <http://www.rrajm.cz>

2.2.4 Důvěryhodnost RRA JM

Členská struktura RRA JM je velmi důležitá především z pohledu důvěryhodnosti dané agentury v regionu.

V této části práce se proto zaměříme na ověření skutečnosti, zda RRA JM splňuje základní kritéria pro dosažení důvěryhodnosti v regionu popsaná v teoretické části této práce.

1) Založení na principu partnerství

Členská základna je tvořena třemi nezávislými subjekty. Všichni členové mají své zastoupení v orgánech sdružení (valné shromáždění, správní výboru a kontrolní komise). *Kritérium principu partnerství tedy RRA JM splňuje.*

2) Zřizovatelé jsou subjekty sdružující samosprávu a podnikatelskou sféru

Samospráva je v RRA JM zastoupena Jihomoravským krajem a Sdružením měst a obcí jižní Moravy. Podnikatelská sféra je pak v agentuře zastoupena prostřednictvím Krajské hospodářské komory jižní Moravy. Z tohoto pohledu byl velmi důležitý rok 2002, kdy se dalším členem sdružení stává Jihomoravský kraj. *Také druhé kritérium tedy RRA JM splňuje.*

3) Struktura členů není utvořena k prosazování ani územních ani věcných zájmů užších skupin v regionu

Sdružení měst a obcí jižní Moravy reprezentuje prostřednictvím svých členů²³ více než 669 441 obyvatel²⁴ Jihomoravského kraje, což představuje téměř 60% obyvatel Jihomoravského kraje.

Pokud se zaměříme na proporcionální zastoupení jednotlivých okresů podle počtu obyvatel zjistíme, že nejvyšší proporcionální zastoupení (100%) má okres Brno-město – tato skutečnost je způsobena tím, že v okrese Brno-město je pouze 1 obec (Brno). Naopak velmi nízké procento zastoupení vykazují okresy Brno-venkov a Vyškov. Zastoupení ostatních okresů se pohybuje kolem 50%.

Tabulka č. 2 – Zprostředkované zastoupení jednotlivých okresů v RRA JM (podle počtu obyvatel)

Okres	Počet obyvatel okresu	Počet obyvatel v obcích sdružených v SOM JM	Podíl obyvatel sdružených v SOM JM na obyvatelích okresu
Blansko	105 116	49 857	47,43%
Brno-město	366 680	366 680	100,00%
Brno-venkov	190 834	47 759	25,03%
Břeclav	112 954	63 539	56,25%
Hodonín	157 291	85 456	54,33%
Vyškov	87 103	10 310	11,84%
Znojmo	112 585	45 840	40,72%
Celkem	1 132 563	669 441	59,11%

Zdroj: Sdružení měst a obcí jižní Moravy [37], Český statistický úřad [38]

Při zkoumání zprostředkovaného zastoupení obcí podle jejich velikosti²⁵ docházíme ke zjištění, že u obcí s počtem obyvatel do 2 000 je v rámci SOM JM sdruženo pouze necelých 7 % obcí. U obcí s počtem obyvatel od 2 000 do 10 000 je z celkového počtu obcí (71) v SOM JM zastoupeno 40,85%, což odpovídá 29 obcím. U obcí s počtem obyvatel nad 10 000 existuje pouze 1 obec (Vyškov), která zprostředkovaně není v RRA JM zastoupena.

²³ Členy Sdružení měst a obcí jižní Moravy je 76 obcí z celkového počtu 673 obcí

²⁴ K 1. lednu 2007

²⁵ Pro účely tohoto členění jsme obce rozdělili do tří kategorií: do 1 999, do 9 999 a nad 10 000 obyvatel.

Tabulka č. 3 – Zprostředkované zastoupení obcí v RRA JM (podle velikostní struktury obcí)

Počet obyvatel obce	Počet obcí	Počet obcí v SOM JM	Podíl obcí v SOM JM na počtu obcí
1-1999	593	39	6,58 %
2000-9999	71	29	40,85 %
10 000 a více	9	8	88,89 %

Zdroj: Sdružení měst a obcí jižní Moravy [37], Český statistický úřad [38]

Krajská hospodářská komora jižní Moravy sdružovala do 31. 12. 2006 hospodářské komory ve všech okresech Jihomoravského kraje. Od 1. 1. 2007 však ze sdružení vystoupily okresní hospodářské komory Brno-venkov, Hodonín a Znojmo.²⁶ Členy sdružení jsou po tomto datu tedy pouze hospodářské komory působící v okresech Brno-město, Břeclav, Blansko a Vyškov. Členská základna sdružená v RHK JM zahrnuje více než 2/3 členů hospodářských komor v Jihomoravském kraji.

Jihomoravský kraj již ze své podstaty prosazuje zájmy celého kraje.

Přestože zprostředkované zastoupení obcí prostřednictvím SOM JM není ideální (malé obce a některé okresy mají minimální zastoupení) a ani zastoupení okresních komor v KHK JM nepokrývá celé území kraje (tři okresní hospodářské komory nejsou členy KHK JM), můžeme konstatovat, že vzhledem k poměrně vysokému zprostředkovanému zastoupení obcí (téměř 60% obyvatel) a členů hospodářských komor (dvě třetiny členů), není důvodem tohoto stavu snaha o prosazování zájmů užších skupin v regionu. U Jihomoravského kraje jsou úvahy o prosazování zájmů užších skupin bezpředmětné, protože kraj je reprezentantem celého regionu. Z hlediska třetího kritéria pro dosažení důvěryhodnosti v regionu – struktura členů není utvořena k prosazování zájmů užších skupin, lze konstatovat, že RRA JM zastupuje zájmy celého *regionu*. *I toto kritérium agentura splňuje.*

4) Práva jednotlivých subjektů budou uspořádána vyváženě, aby bylo možné zajistit preferenci veřejného zájmu

Prosazování veřejného zájmu, v tomto případě zájmu regionu Jihomoravského kraje, je zakotveno v příloze č. 2 Stanov.

²⁶ Tyto okresní hospodářské komory jsou v současné době sdruženy v Jihomoravské hospodářské komoře

Práva jednotlivých členů jsou ve stanovách definována tak, aby nemohlo dojít k prosazení zájmu pouze jednoho člena. Všechny orgány sdružení (valné shromáždění, správní výbor, kontrolní komise) rozhodují prostou většinou hlasů. V případě valného shromáždění je v určitých případech vyžadováno schválení dvou třetinové většiny členů.

I toto poslední kritérium můžeme považovat za splněné.

Pokud shrneme dílčí zjištění, ke kterým jsme dospěli, můžeme konstatovat, že RRA JM splňuje veškerá kritéria důvěryhodnosti a je tedy věrohodným reprezentantem regionu jako celku.

2.2.5 Kvalita vztahů agentury se členy

Při rozhovorech s ředitelem RRA JM a zástupci členů sdružení jsme se zaměřili také na hodnocení kvality vztahů mezi agenturou a jejími členy.

Vnímání kvality vztahů jsme posuzovali jak ze strany RRA JM, tak i ze strany jednotlivých členů.

Ředitel RRA JM označil vztahy se členy jako „nadstandardní a jedny z nejlepších v republice.“

Zástupci jednotlivých členů pak hodnotili vztahy jako „výborné“, „bezproblémové“, „nadstandardní“.

Na základě výše uvedených poznatků můžeme konstatovat, že vztahy mezi RRA JM a jejími členy jsou na velmi dobré úrovni.

2.2.6 Právní forma RRA JM

RRA JM byla založena jako zájmové sdružení právnických osob na základě metodického doporučení Ministerstva pro místní rozvoj.

Dle Občanského zákoníku (§ 20f) tohoto zákona mohou právnické osoby vytvářet zájmová sdružení právnických osob k ochraně svých zájmů nebo dosažení jiného účelu. Dle § 18 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. je zájmové sdružení právnických osob považováno za neziskovou organizaci pouze v případě, že není založeno za účelem výdělečné činnosti.

V zakladatelské smlouvě ani ve stanovách agentury (včetně příloh č. 1 a 2) není explicitně uvedeno, že sdružení není založeno za účelem výdělečné činnosti. Z charakteru cílů, poslání a aktivit uvedených v přílohách č. 1 a 2 však můžeme dovodit, že se jedná o neziskovou (nevýdělečnou) organizaci.

Potvrzení této skutečnosti pak nacházíme v dokumentu Hlavní směry činnosti RRA JM v období 2008 – 2010²⁷, kde je zdůrazněn neziskový charakter činnosti sdružení: „...pracovat na neziskovém principu – získané prostředky reinvestovat do dalších aktivit a projektů ve prospěch regionu“.

Zvolená právní forma v kombinaci s neziskovým charakterem přináší RRA JM především následující výhody:

- Snazší přístup ke grantovým prostředkům a prostředkům veřejného sektoru;
- Možnost využití snížení základu daně za podmínek uvedených v § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů²⁸.

Na druhé straně však přináší určité nevýhody, mezi které můžeme zařadit zejména:

- Složitě účtování;
- Komplikované stanovování základu daně.²⁹

Můžeme konstatovat, že zvolená právní forma je pro RRA JM vhodná. Její výhody jednoznačně přesahují uvedené nevýhody. O vhodnosti této právní formy svědčí i skutečnost, že zájmové sdružení právnických osob je mezi regionálními rozvojovými agenturami nejčastěji vyskytovanou právní formou.

²⁷ Starší verze tohoto dokumentu nebyly agenturou poskytnuty

²⁸ Poplatníci, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání, mohou základ daně snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč, použijí-li prostředky získané takto dosaženou úsporou daňové povinnosti ke krytí nákladů (výdajů) souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, a to nejpozději ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích;

²⁹ Vymezení předmětu daně v současné právní úpravě je značně komplikované, protože neziskové organizace mohou dosahovat čtyř různých typů příjmů:

- Příjmy, které nejsou předmětem daně;
- Příjmy, které jsou sice předmětem daně, ale jsou od daně osvobozené;
- Příjmy vyplývající z poslání nevydělečných (neziskových) organizací, které jsou vymezeny ve statutech, zřizovacích listinách, zvláštními předpisy;
- Příjmy, které jsou předmětem daně.

2.3 Poslání, cíle a činnosti

2.3.1 Definice poslání a cílů

Předmět činnosti, poslání, cíle agentury a aktivity agentury byly při jejím založení popsány ve Stanovách sdružení a jejich přílohách: [30]

Předmět činnosti sdružení je definován ve stanovách jako „informační, koordinační, poradenská, školící a zprostředkovatelská činnost, jakož i další činnosti povolené na základě živnostenských a jiných oprávnění“.

Poslání, cíle a zaměření aktivit RRA JM jsou pak definovány především v příloze č. 2 stanov:

„Regionální rozvojová agentura jižní Moravy je organizace, jejímž posláním je podpora obhajoba a kolektivních nebo celkových zájmů regionu“.

„Hlavní úlohou Regionální rozvojové agentury je iniciovat a propracovávat vize a strategie komplexního rozvoje regionu a koordinovat jejich realizaci a podporovat řešení problémů přesahující rámec a možnosti jednotlivých obcí“.

Z těchto činností pak vyplývají strategické cíle agentury:

- Spolupráce při tvorbě a realizaci základních strategických dokumentů pro hospodářský rozvoj kraje;
- Definice strategií rozvoje regionu s horizontem r. 2010;
- Mobilizace všech zúčastněných subjektů k efektivní spolupráci;
- Získávání politického konsenzu pro společnou strategii komplexního rozvoje regionu;
- Zajištění dostupnosti veřejných i soukromých fondů a grantů pro realizaci strategie rozvoje;
- Vytváření podmínek pro zajištění místní i regionální infrastruktury, identifikace pilotních projektů;
- Přilákání investic do veřejného i soukromého sektoru.

V dokumentu Hlavní směry činnosti RRA JM v období 2008 – 2010³⁰ pak nacházíme následující definici cíle RRA JM: „Napomáhat regionálnímu rozvoji na území Jihomoravského kraje“. [41]

³⁰ Starší verze tohoto dokumentu nebyly agenturou poskytnuty

V příloze č. 2 Stanov sdružení jsou také uvedeny aktivity, které by agentura měla vykonávat:

- Přispívat zejména ke koordinaci pilotních projektů, ekonomické a sociální prosperitě regionu;
- Být developerem vybraných infrastrukturních projektů;
- Podporovat rozvoj různých forem podnikání;
- Poskytovat informační služby municipalitám a jiným institucím;
- Být regionálním centrem pro zahraniční spolupráci a kontakty se zeměmi EU pro využívání strukturálních fondů;
- Podílet se aktivně na vytváření a rozvoji regionální politiky a být institucionální podporou nově vznikajících regionálních orgánů státní správy;
- Podporovat ekonomické aktivity ve svém regionu, pomáhat vytvářet nová pracovní místa na základě znalostí místního potenciálu;
- Nabízet služby obsahující vzdělávání, manažerské poradenství, transfer technologií, aktuální semináře k žádané problematice, exportní poradenství, ekonomické informace a jiné.

Činnosti a aktivity, kterým by se RRA JM měla věnovat v příslušném roce jsou uvedeny v Pracovním plánu, který schvaluje valné shromáždění. Valné shromáždění schvaluje také zaměření činnosti agentury na delší období – vždy následující dva až tři roky.

Můžeme konstatovat, že poslání, cíle a aktivity definované ve stanovách jednoznačně směřují k podpoře hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje Jihomoravského kraje.

2.3.2 Činnosti RRA JM

Na základě informací z výročních zpráv [33-35], informací zveřejněných na internetových stránkách [28] a informací získaných během rozhovoru s ředitelem RRA JM, můžeme činnost agentury v letech 2002 - 2004 rozdělit do následujících šesti oblastí:

- Podpora investic;
- Přeshraniční spolupráce;
- Spolupráce s evropskými regiony;
- Inovace a podnikání;
- Brownfields;
- Rozvoj měst a obcí.

U každé z oblastí vždy uvádíme hlavní aktivity prováděné ve sledovaném období:

Podpora investic

Podpora přílivu zahraničních investic

V letech 2000 – 2003 agentura vykonávala funkci generálního informačního místa agentury CzechInvest. Po transformaci Czechinvestu na Agenturu pro podporu podnikání a investic a vzniku regionálních kanceláří došlo k určitému přerozdělení rolí. RRA JM však i nadále plnila funkci partnera CzechInvestu v oblasti poskytování servisu investorům a funkci kontaktního místa pro zahraniční investory. Zájemcům z řad zahraničních investorů poskytovala poradenství a kompletní servis, který zahrnoval především bezplatnou nabídku nemovitostí pro průmysl i strategické služby, konzultace k možnostem investičních pobídek, návštěvy jednotlivých lokalit, informace o investičním prostředí v regionu a zprostředkování klíčových kontaktů na úřady, univerzity, dodavatelské firmy v regionu, personální agentury a další podpůrné organizace.

After care

RRA JM se podílela na realizaci programu následné péče o zahraniční investory. Agentura usilovala o průběžné udržování kontaktu se svými klienty – významnými zahraničními firmami a poskytovala jim asistenci při řešení aktuálních problémů, s nimiž se potýkaly (tzv. after care service). Cílem této aktivity bylo zvýšit objem reinvestic stávajících zahraničních firem a omezit riziko investorů do jiných teritorií. Agentura vytvářela příručky pro zahraniční investory – tzv. Survival Kit.

Účast v mezinárodním projektu DIANE – region CENTROPE³¹

RRA JM reprezentovala v projektu Jihomoravský region. Hlavním cílem tohoto projektu bylo navázání spolupráce v oblasti podpory investic mezi partnerskými regiony a vybudování atraktivní obchodní lokality ve střední Evropě.

Program „One stop shop“

RRA JM iniciovala program, jehož cílem je koncentrace, propojování a poskytování informací z jednoho místa, což umožňuje zkrátit čas a zvýšit přehlednost a efektivitu procesů. Do konce roku 2004 se do programu zapojily kromě města Brna také průmyslové lokality z dalších 15 jihomoravských obcí.

³¹ Region CENTROPE zahrnuje zeměpisnou oblast vídeňského regionu (Vídeň, Dolní Rakousko a spolková země Burgenland) spolu s jižní částí České republiky (Jihočeský a Jihomoravský kraj) a západními regiony Maďarska (Gyor-Moson-Sopron a Vas) a Slovenska (Trnavský a Bratislavský kraj).

Přeshraniční spolupráce

CBC PHARE – Společný fond malých projektů

Agentura administrovala fond, který podporoval přeshraniční spolupráci na česko-rakouské hranici prostřednictvím menších projektů.

Dispozičního fondu na česko-rakouské hranici

Agentura administrovala fondu, který je součástí Iniciativy Společenství INTERREG III A a umožňuje získat podporu na projekty s prokazatelným přeshraničním dopadem.

Projektu CRO-BO-BU-CO

Agentura se účastnila projektu, který podporuje přeshraniční podnikatelskou spolupráci mezi regiony Evropské unie a přidruženými zeměmi.

Registr partnerů a projektů

Agentura vedla databázi obsahující zahraniční subjekty z řad neziskových organizací. Cílem databáze bylo usnadnit jihomoravským subjektům hledání partnerů pro projekty přeshraniční spolupráce.

Spolupráce s evropskými regiony

Srbský region Šumadija

Agentura poskytovala technickou spolupráci pro zpracování projektů financovaných z prostředků Jihomoravského kraje. Region Šumadija je partnerským regionem Jihomoravského kraje.

Holandské regiony

Agentura zastupovala Jihomoravský kraj v projektu VNG. Cílem projektu byla výměna zkušeností při podpoře rozvojových projektů.

Inovace a podnikání

Regionální inovační strategie jižní Moravy

Agentura zpracovala regionální inovační strategii jižní Moravy. Cílem této strategie bylo zajistit rozvoj inovací v Jihomoravském kraji. Agentura také implementovala vybraná opatření vyplývající ze strategie.

Regionální zastoupení Asociace inovačního podnikání ČR (AIP)

Agentura vykonávala funkci regionálního zastoupení Asociace inovačního podnikání ČR. Úkolem regionálního zastoupení bylo přebírat aktuální informace z oblasti výzkumu, vývoje a

inovací a předávat je do centra AIP. Dalším úkolem byla propagace a pomoc při propojování činností různých institucí nebo firem.

Studie proveditelnosti klastru³² Life Science³³

Agentura zpracovala Studii proveditelnosti klastru Life Science. V rámci této studie byla vypracována SWOT analýza dané oblasti a také vznikla databáze potenciálních účastníků klastru.

Studie možnosti vzniku vinařského klastru

Agentura zpracovala studii možnosti vzniku vinařského klastru. Výstupem studie byla definice vhodného zaměření vinařského klastru a zpracování návrhu realizačního postupu pro jeho založení.

Projekt Vědeckotechnický park Jihomoravského kraje

Agentura spolupracovala na projektu, jehož cílem bylo vytvoření příznivých podmínek pro rozvoj inovačního podnikání prostřednictvím vzniku Vědeckotechnického parku Jihomoravského kraje zajišťujícího inovační a inkubační služby pro síť technologických inkubátorů.

Projekt Biotechnologický inkubátor INBIT

Agentura spolupracovala na přípravných pracích projektu. Cílem projektu bylo vytvoření příznivých podmínek pro vznik a rozvoj centra biotechnologického podnikání v Jihomoravském kraji.

Brownfields

Evidence starých průmyslových objektů

Agentura mapovala a vedla evidenci brownfields. Průmyslové objekty byly nabízeny v rámci pravidelného servisu zahraničním investorům.

³² Pod pojmem klaster rozumíme „geografické soustředění vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb, firem v příbuzných odvětvích, přidružených institucí a podporujících organizací, které navzájem soutěží, ale také spolupracují“ [34]

³³ Pod pojmem Life Science rozumíme „multidisciplinární soubor technologií, technik a nástrojů řady vědních oborů využívaných ve výrobě a službách v oblasti moderních bio-technologií, farmacie, zdravotní a medicínské techniky a ostatních souvisejících odvětvích“ [34]

Rozvoj měst a obcí

Vzdělávací aktivity pro municipality

Agentura pořádala přednášky pro zaměstnance komunální sféry. Přednášky se týkaly například programů Evropské unie pro municipální sféru, oblastí rozvoje venkova, na nástroje financování regionálních rozvojových programů.

Poradenské a konzultační služby

Agentura poskytovala konzultace pro předkladatele projektů financovaných z prostředků Evropské unie, nabízela i zpracování projektů.

Zpracování strategií a koncepčních dokumentů

Agentura prováděla zpracování programových dokumentů pro některé subjekty veřejného sektoru veřejného sektoru. Jednalo se například o rozpracování Programu rozvoje Jihomoravského kraje, Strategii rozvoje Zoologické zahrady města Brna a další dokumenty.

Informační servis

Grantový kalendář. Kalendář byl vydáván jednou až dvakrát měsíčně. Obsahoval výběr dotačních titulů dostupných obcím Jihomoravského kraje a jim zakládaným organizacím a institucím.

Kulturní bulletin. Bulletin byl vydáván jednou měsíčně a obsahoval přehled akcí konaných na území Jihomoravského kraje.

Regionální informační systém. Agentura prováděla aktualizaci a administrátorské práce na Regionálním informačním systému³⁴.

Dotace – Ministerstvo pro místní rozvoj. Agentura shromažďovala pro MMR údaje o aktuálních dotačních titulech i na úrovni krajů a měst.

Životní prostředí

Koncepce odpadového hospodářství. Agentura byla hlavním koordinátorem a garantem zpracování této koncepce. Podílela se také na realizaci aktivit, které navazují na opatření a závěry vyplývající z tohoto dokumentu.

Recyklace a úplné zneškodnění výrobků domácího chlazení z území Jihomoravského kraje. Agentura se podílela na přípravě projektu, výběru dodavatele a realizaci projektu.

³⁴ V roce 2004 byl Regionální informační systém přejmenován na Regionální informační servis.

Cestovní ruch

Agentura koordinovala vybrané aktivity cestovního ruchu v Jihomoravském kraji, např. projekt Moravských vinařských stezek. V průběhu roku 2002 přešly aktivity zaměřené na koordinaci cestovního ruchu do gesce Krajského úřadu.

Podíl jednotlivých oblastí na celkové činnosti agentury je zachycen v následující tabulce. Jedná se o kvalifikovaný odhad poskytnutý ředitelem RRA JM.

Tabulka č. 2: Podíl jednotlivých oblastí na celkové činnosti

Oblast činnosti	Procentní podíl v letech		
	2002	2003	2004
Podpora investic	30%	30%	30%
Přeshraniční spolupráce	28%	27%	22%
Spolupráce s evropskými regiony	5%	3%	3%
Inovace a podnikání	5%	8%	12%
Brownfields	2%	3%	5%
Rozvoj měst a obcí	30%	29%	28%
Celkem	100%	100%	100%

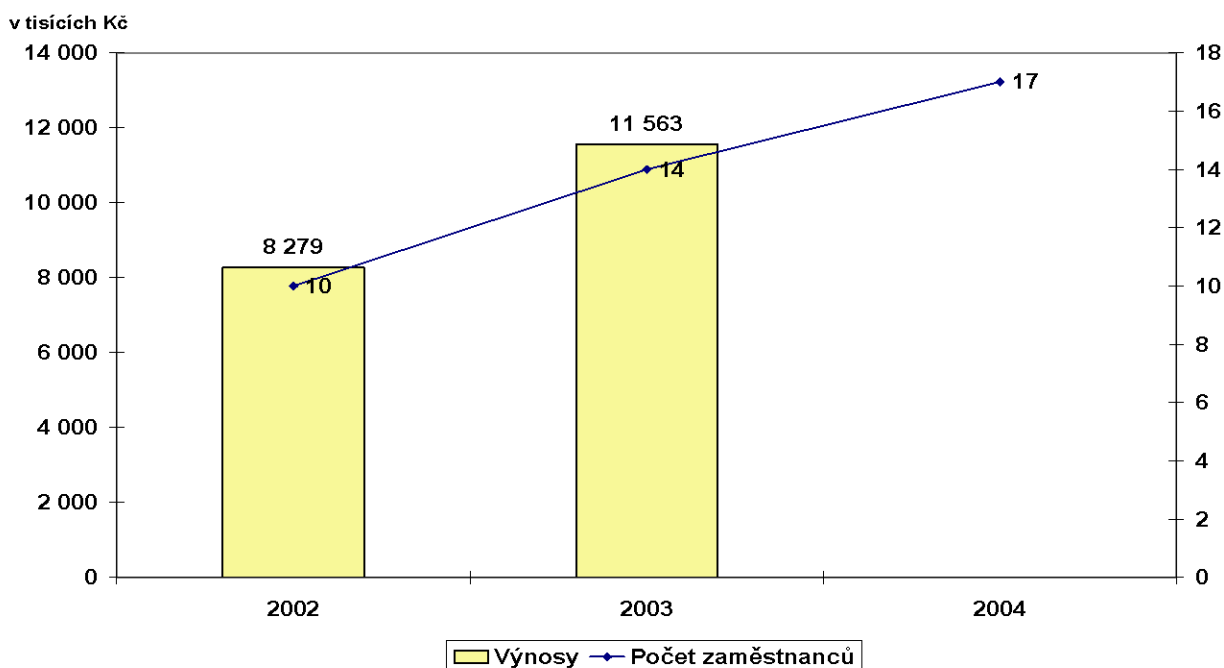
Na základě výše uvedených informací můžeme konstatovat, že dominantní oblastí byla ve všech sledovaných letech podpora investic. Dalšími významnými oblastmi, jejichž podíl ve všech letech přesahoval 20%, jsou přeshraniční spolupráce a rozvoj měst obcí. U těchto aktivit však v období let 2002 – 2004 dochází k mírnému snižování jejich podílu na celkové činnosti. Naopak růst podílu vykazují činnosti v oblasti inovací a brownfields.

Celková činnost agentury v letech 2002 – 2004 vykazovala vzestupnou tendenci³⁵. Tuto skutečnost dokládá jak vývoj počtu zaměstnanců tak růst výnosů v jednotlivých letech³⁶.

³⁵ Informace získaná během rozhovoru s ředitelem RRA JM

³⁶ Údaje o výnosech byly jsou k dispozici pouze za období let 2002 – 2003

Graf č. 3: Vývoj počtu zaměstnanců a výnosů v letech 2002 – 2004

Zdroj: Výroční zprávy RRA JM za roky 2002, 2003 a 2004 [33 + 34 + 35]

2.3.3 Služby nabízené agenturou

S činnostmi agentury úzce souvisí i služby, které agentura nabízí. RRA JM poskytuje služby zejména svým členům, případně všem ostatním subjektům, přednostně ze sféry samosprávy a neziskových organizací následující služby:

- Dotace a projekty EU;
- Vzdělávací akce v problematice regionálního rozvoje, strukturální politiky a projektového řízení;
- Rámcové grantové poradenství;
- Poradenství při přípravě podnikatelských zón a podnikatelských nemovitostí a management jejich nabídky;
- Konzultační služby a zpracování strategických a programových dokumentů regionálního rozvoje;
- Zpracování studie proveditelnosti a cost-benefit analýzy pro připravené projekty;
- Poradenství v oblasti sdružování firem, mapování potenciálních subjektů pro vytváření klastrů;
- Asistenci investorům (výběr lokality, organizace návštěv, pomoc při zakládání firmy, after care);

- Podporu regenerace brownfieldů;
- Poradenství v oblasti inovačních aktivit EU.

Struktura poptávky po službách v jednotlivých letech odpovídá procentnímu podílu činností v jednotlivých letech. Nejvíce jsou poptávány služby z oblasti podpory investic, přeshraniční spolupráce a podpory měst a obcí a to zejména poradenské a konzultační služby.

K propagaci svých služeb agentura nevyužívá klasický marketing. Své služby prezentuje pouze na svých internetových stránkách. Poptávající se na RRA JM obracejí na základě setkání s agenturou na různých školeních a konferencích nebo na doporučení klienta, který služeb agentury využil v minulosti.

2.3.4 Úloha RRA JM při rozvoji kraje

Úlohou RRA JM při rozvoji kraje je provádění činností, které k rozvoji kraje přispívají.

Abychom mohli posoudit, zda RRA JM svojí činností přispívala k rozvoji regionu jižní Moravy, musíme její činnosti porovnat s Programem rozvoje Jihomoravského kraje (PRK JM), který formoval přístup Jihomoravského kraje k podpoře jeho územního obvodu ve sledovaném období.

V části Specifikace opatření PRK JM jsou uvedena opatření (postupy) vedoucí ke stimulaci ekonomického a sociálního rozvoje kraje.

Tato část programu obsahuje 72 opatření, která jsou dále rozdělena do sedmi problémových okruhů a devíti pracovních sekcí: [42]

- Problémový okruh A: Průmysl, obchod, výrobní služby, trh práce a zaměstnanost (pracovní sekce 1);
- Problémový okruh B: Zemědělství a venkov (pracovní sekce 2);
- Problémový okruh C: Lidské zdroje - rozvoj území (pracovní sekce 3);
- Problémový okruh C: Lidské zdroje – sociální infrastruktura (pracovní sekce 4);
- Problémový okruh D: Technická infrastruktura – doprava (pracovní sekce 5);
- Problémový okruh D: Technická infrastruktura – vodní hospodářství a ostatní technická infrastruktura (pracovní sekce 6);
- Problémový okruh E: Životní prostředí a přírodní zdroje (pracovní sekce 7);
- Problémový okruh F: Cestovní ruch (pracovní sekce 8);
- Problémový okruh G: Mezuregionální vztahy (pracovní sekce 9).

Jednotlivé problémové okruhy, respektive sekce obsahují soubor konkrétních opatření. Každé opatření pak obsahuje číslo a název opatření, stručný popis výchozí situace, cíle opatření, aktivity naplňující opatření, kritéria pro výběr projektů, realizační výstupy opatření, dopady do ekonomiky (účinky), cílové skupiny, garanty, geografické pokrytí, dobu trvání a vazbu na jiná opatření.

Program rozvoje kraje předpokládá podíl RRA JM na realizaci některých opatření. Agentura je u těchto opatření uvedena v části „Garant a spolupráce“.

Program rozvoje Jihomoravského kraje není pro RRA JM závazný.

Jihomoravský kraj jako jeden ze členů valného shromáždění agentury však může aktivity, které podporují realizaci cílů opatření, uvedených v Programu rozvoje kraje, zahrnout do Pracovního plánu agentury.

Ve sledovaném období PRK JM předpokládal spolupráci RRA JM na realizaci opatření v rámci následujících problémových okruhů:

- Průmysl, obchod, výrobní služby, trh práce a zaměstnanost (6 opatření);
- Lidské zdroje, rozvoj území (1 opatření);
- Cestovní ruch (4 opatření);
- Mezuregionální vztahy (6 opatření).

Pro porovnání činností RRA JM s Programem rozvoje kraje jsme si stanovili následující metodická opatření:

RRA JM přispívala k rozvoji kraje u opatření, kde to PRK JM předpokládal, pokud se svojí činností podílela ve všech sledovaných letech na realizaci alespoň dvou třetin těchto opatření.

RRA JM přispívala k rozvoji kraje u opatření, kde to PRK JM nepředpokládal, pokud se svojí činností podílela ve všech sledovaných letech na realizaci alespoň 3 opatření.

Při porovnání činností³⁷ RRA JM s PRK JM, respektive aktivitami uvedenými u jednotlivých opatření PRK JM, jsme zjistili, že RRA JM se v letech 2002 – 2004 podílela svojí činností na realizaci celkem 15 opatření v následujících oblastech:

- Průmysl, obchod, výrobní služby, trh práce a zaměstnanost (6 opatření);
- Lidské zdroje, rozvoj území (2 opatření);

³⁷ Porovnání tvoří přílohu č. 5 této práce.

- Lidské zdroje, sociální infrastruktura (1 opatření);
- Životní prostředí a přírodní zdroje (1 opatření);
- Mezuregionální vztahy (5 opatření).

RRA JM se svojí činností podílela na realizaci 12 opatření z celkem 17, kde PRK JM její účast předpokládal – podílela se tedy na realizaci více než 70% předpokládaných opatření. Navíc se zapojila do realizace 3 opatření, kde PRK JM s její účastí nepočítal.

Můžeme konstatovat, že RRA JM splnila svoji úlohu a svou činností přispívala k rozvoji kraje a to jak v oblasti, kde PRK JM její účast předpokládal, tak v oblasti, kde její pomoc předpokládána nebyla.

Svoji úlohu při rozvoji kraje agentura splnila prováděním následujících činností : podpora investic, podpora inovací, přeshraniční a mezinárodní spolupráce, regenerace brownfields, vzdělávací aktivity pro municipality, zpracování strategií a koncepčních dokumentů a činnostmi týkajícími se ochrany životního prostředí.

2.4 Hospodaření RRA JM

V této části práce se zaměříme na analýzu hospodaření agentury. Informace jsme čerpali z výročních zpráv RRA JM za roky 2002 – 2003. Finanční výsledky za rok 2004 nebyly poskytnuty.

2.4.1 Zdroje financování

Dle Stanov RRA JM může být její činnost financována z následujících finančních prostředků:

- Získaných vlastní činností sdružení;
- Fondů a grantů;
- Podpůrných prostředků a darů;
- Příspěvků členů sdružení, jejichž výši určuje valné shromáždění.

Činnost RRA JM je však reálně financována pouze z finančních prostředků získaných vlastní činností a provozními dotacemi.

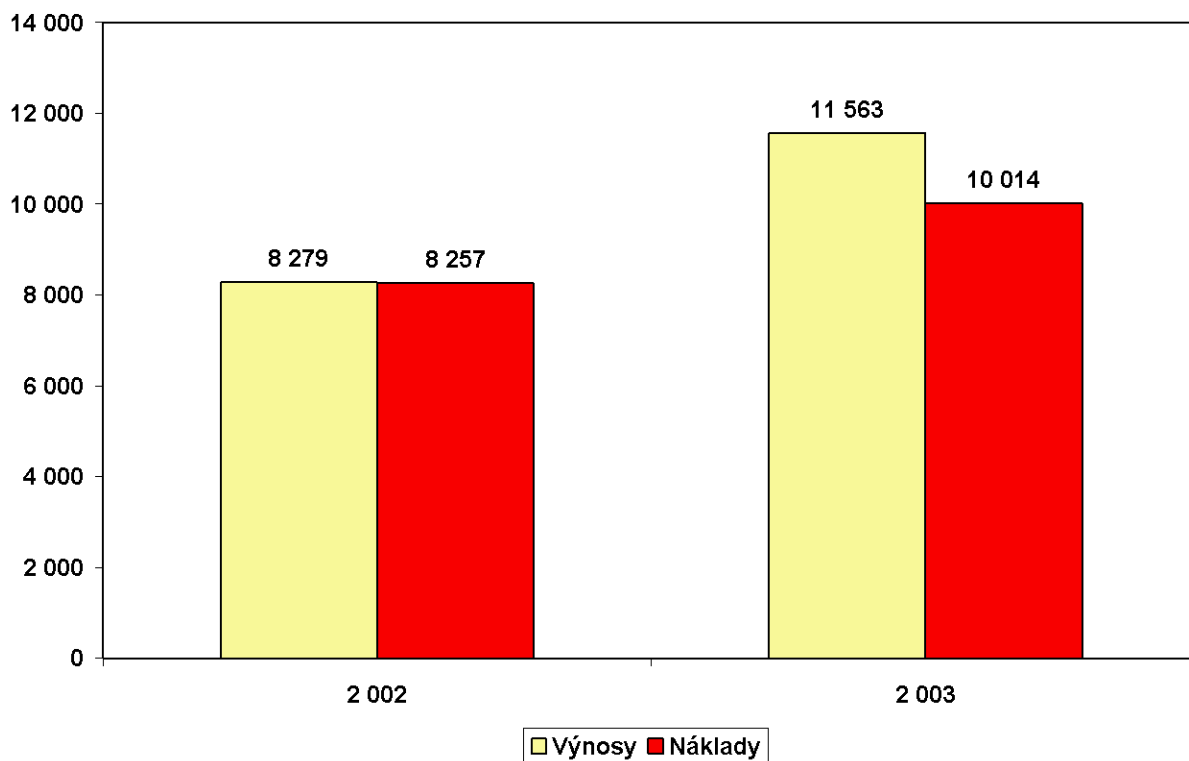
2.4.2 Ekonomická analýza činnosti

Pokud se zaměříme na hospodaření RRA JM v letech 2002 - 2003 zjišťujeme, že došlo k růstu nákladů i výnosů. Porovnání výnosů a nákladů je zachyceno v grafu č. 4.

V obou letech byl vykázán kladný hospodářský výsledek a to ve výši 22 tis. Kč v roce 2002 a 1 549 tis. Kč v roce 2003.

Graf č. 4: Vývoj výnosů a nákladů v letech 2002 – 2003

(v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy RRA JM za roky 2002 a 2003 [33+34]

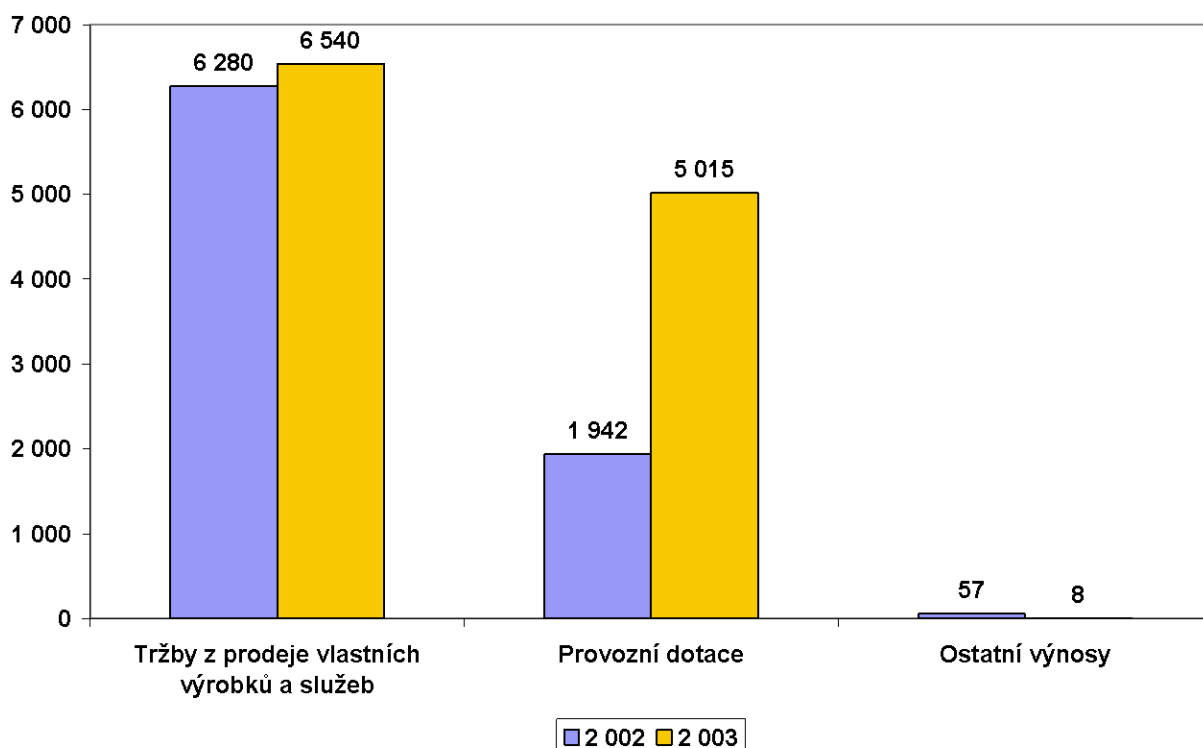
V grafu č. 5 vidíme, že výnosy agentury za roky 2002 a 2003 byly tvořeny převážně tržbami z prodeje služeb a provozními dotacemi. Zbývající výnosy jsou tvořeny úroky, kurzovými zisky a ostatními výnosy. Tyto výnosy jsou málo významné. Výnosy nejsou tvořeny členskými příspěvky ani podpůrnými prostředky a dary.

Ze zřizovatelů se na financování agentury podílel nejvýznamněji kraj, který poskytl účelovou dotaci na činnost. SOM JM agentuře platilo za poskytované služby (výkon funkce sekretariátu a informační servis). KHK JM agentuře na činnost finančně nepřispíval - poskytnuté služby (informační servis) kompenzoval formou recipročních služeb.

Mezi roky 2002 a 2003 výnosy narostly o 3 284 tis Kč. Tento růst byl především způsoben zvýšením účelové dotace ze strany Jihomoravského kraje.

Graf č. 5: Struktura výnosů v letech 2002 – 2003

(v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy RRA JM za roky 2002 a 2003 [33+34]

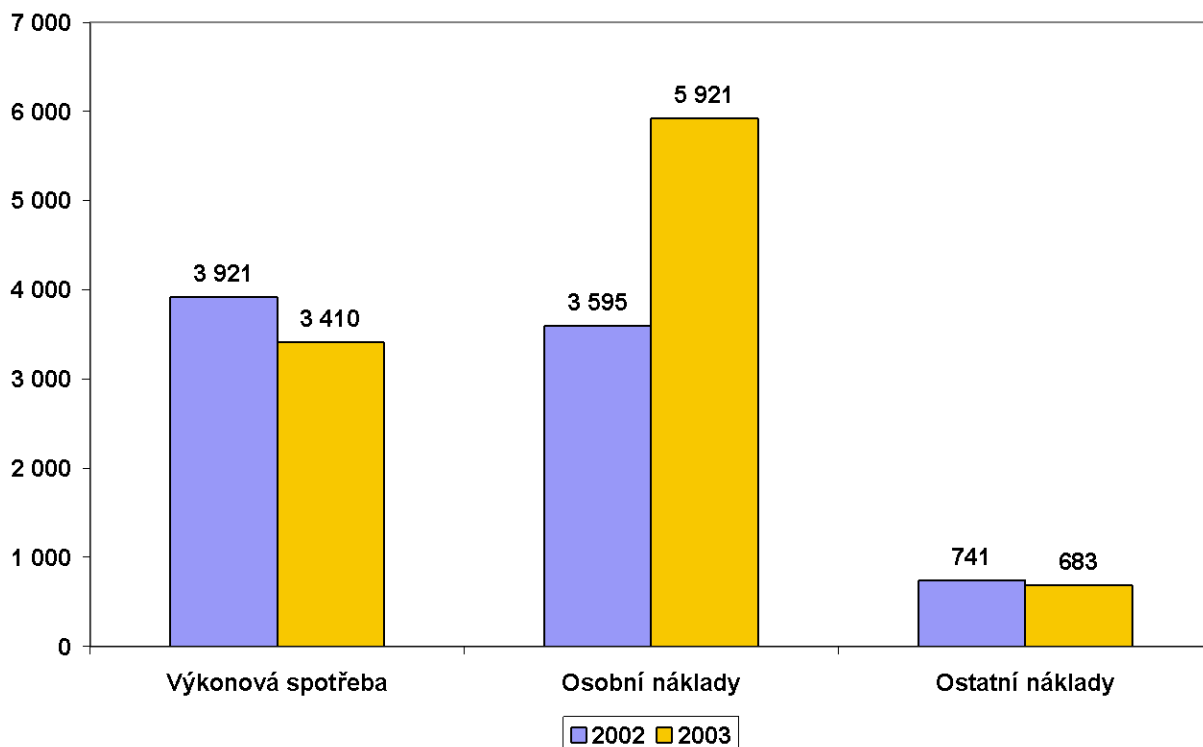
V grafu č. 6 je znázorněna struktura nákladů v letech 2002 a 2003. V meziročním srovnání došlo zejména k nárůstu mzdových nákladů. Růst byl způsoben zvýšením počtu zaměstnanců - v roce 2003 byli přijati čtyři noví zaměstnanci. Změna počtu zaměstnanců se také odrazila ve výkonové spotřebě³⁸. V rámci této nákladové položky došlo na jedné straně k nárůstu spotřeby materiálu způsobené náklady vynaloženými na vybavení kancelářských prostor a na nákup IT techniky pro nové pracovníky, na druhé straně se snížily náklady na ostatní služby pořizované dříve nákupem externích služeb. Celkově došlo v rámci výkonové spotřeby k poklesu nákladů. V kategorii ostatních nákladů³⁹ meziročně nedošlo k výrazné změně.

³⁸Kategorie výkonová spotřeba zahrnuje následující položky: spotřeba materiálu, spotřeba energie, opravy a udržování, cestovné, náklady na reprezentaci, ostatní služby.

³⁹ Kategorie ostatní náklady zahrnuje následující položky: daně a poplatky, ostatní provozní náklady, odpisy dlouhodobého majetku.

Graf č. 6: Struktura nákladů v letech 2002 – 2003

(v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zprávy RRA JM za roky 2002 a 2003 [33+34]

Můžeme konstatovat, že agentura je schopná ze svých výnosů pokrýt veškeré související náklady. Pro agenturu je velmi důležité zapojení všech členů na financování její činnosti. Finanční prostředky získané od členů snižují závislost agentury na poskytování komerčních služeb a umožňují se intenzivněji věnovat neziskovým aktivitám ve prospěch regionu.

2.5 Image RRA JM

Při zkoumání image jsme vycházeli z informací získaných při rozhovorech s ředitelem agentury, zástupci zakladatelů a členů.

Na otázku jak byste 2 – 3 větami charakterizoval Regionální rozvojovou agenturu odpověděli:

JUDr. Vladimír Gašpar - ředitel RRA JM: „Agentura je dynamický útvar schopný reagovat na potřeby regionu. Instrukce s dobrým jménem, s velmi vyváženým a kvalitním personálem. Organizace, která má dobré kontakty, jak uvnitř regionu, tak i navenek. Respektovaná instituce jak doma, tak i v zahraničí“.

Ing. Lubomír Šmíd - zástupce JMK: „Servisní organizace kraje, která dokáže pružně reagovat na jeho potřeby“.

Mgr. Petr Kostík – zástupce KHK JM: „Aktivní organizace ve vztahu k zahraničí. Organizace, která podporuje iniciativy k podpoře regionu“

Pavel Prokop - zástupce SOM JM: „Důležitý partner v oblasti regionálního rozvoje. Organizace vybavená kvalitním odborným zázemím“.

Velmi dobré hodnocení agentury z pohledu ředitele RRA JM je víceméně logické. Ředitel RRA JM je jednoznačně přesvědčen o kvalitách „svoji“ agentury.

Žádným z členů nebyla agentura hodnocena negativně. Agentura je v jejich očích vnímána především jako aktivní a flexibilní instituce disponující kvalitním odborným zázemím.

Můžeme konstatovat, že vnímání agentury ze strany členů je jednoznačně pozitivní a je v souladu s vnímáním agentury ze strany jejího ředitele.

Závěr

Regionální rozvojové agentury jsou instituce, které tvoří nedílnou součást institucionálního rámce regionální politiky České republiky.

Většina agentur vznikla „živelně“ v druhé polovině devadesátých let minulého století. Vzhledem k deficitu legislativního rámce, který by upravoval založení status a působnost agentur, se od sebe jednotlivé agentury vzájemně liší. Rozdílů spatřujeme především ve zvolené právní formě a struktuře zřizovatelů a zakladatelů. Právní forma a struktura zřizovatelů a zakladatelů se následně odráží ve způsobu financování a zaměření činnosti agentury.

Vzhledem k variabilitě agentur není v současnosti možné obecně zhodnotit jejich přínos při podpoře regionálního rozvoje a je vždy nutné zaměřit se na konkrétní agenturu.

Cílem této práce bylo analyzovat Regionální rozvojovou agenturu jižní Moravy a zhodnotit její úlohu při rozvoji kraje.

Při analýze jsme se u agentury zaměřili na její důvěryhodnost, vhodnost zvolené právní formy, kvalitu vztahů se členy, deklarované poslání a cíle, činnosti agentury, její hospodaření a image.

RRA JM funguje na principu partnerství a jejími členy jsou jak zástupci samosprávy tak zástupci podnikatelské sféry. Jejich struktura není utvořena k prosazování ani územních ani věcných zájmů užších skupin v regionu. Práva jednotlivých členů jsou uspořádána vyváženě.

Vztahy mezi agenturou a jejími členy jsou na velmi dobré úrovni.

Zvolená právní forma (zájmové sdružení právnických osob) podtrhuje neziskový charakter agentury. Výhody, které s sebou tato právní forma přináší ve formě snazšího přístupu ke grantovým prostředkům, prostředkům veřejného sektoru a možnosti snížení základu daně z příjmů jednoznačně přesahují nevýhody ve formě složitějšího účtování a komplikovaného stanovování základu daně.

Poslání, cíle a aktivity definované ve stanovách agentury směřují k podpoře regionálního rozvoje Jihomoravského kraje.

Ve sledovaném období zahrnovala činnost agentury širokou škálu činností, z nichž nejvýznamnější místo zaujímal podpora investic, přeshraniční a mezinárodní spolupráce a také činnosti na podporu rozvoje měst a obcí. Agentura se angažovala i v oblasti inovací a brownfields.

Služby poskytovala agentura především svým členům, případně ostatním subjektům, přednostně ze sféry samosprávy a neziskových organizací.

Při porovnání činností agentury s Programem rozvoje Jihomoravského kraje, jsme zjistili, že se agentura svojí činností podílela na realizaci více než 70% opatření, kde Program rozvoje Jihomoravského kraje její účast očekával. Navíc se zapojila do realizace 3 dalších opatření, kde se s její účastí nepočítalo.

Agentura jednoznačně splnila svoji úlohu při rozvoji kraje a svými činnostmi ve sledovaném období přispěla k jeho rozvoji.

Svoji úlohu agentura splnila prostřednictvím podpory investic a inovací, přeshraniční a mezinárodní spolupráce, podpory regenerace brownfields, zpracování strategií a koncepčních dokumentů, vzdělávacích aktivit pro municipality a činností týkajícími se ochrany životního prostředí.

Ve sledovaném období byla agentura schopná ze svých výnosů pokrýt veškeré související náklady. Došlo k růstu obratu agentury. Z pohledu hospodaření bylo velmi důležité zapojení všech členů na jejím financování a to buď formou finančních prostředků (dotace nebo platby za služeb) nebo formou recipročních služeb. Účelová dotace získaná od Jihomoravského kraje snížila závislost agentury na poskytování komerčních služeb a umožnila se intenzivněji věnovat neziskovým aktivitám ve prospěch regionu.

Agentura má u svých zřizovatelů velmi dobrou image. Je vnímána především jako aktivní a flexibilní instituce disponující kvalitním odborným zázemím.

Seznam použitých zkratek

AIP – Asociace inovačního podnikání

ČARA – Česká asociace regionálních agentur

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

EURADA – Evropská asociace rozvojových agentur

JMK – Jihomoravský kraj

KHK JM – Krajská hospodářská komora jižní Moravy

LAU – Local administrative unit / Místní správní jednotka

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

NRP – Národní rozvojový plán

NUTS – Nomenclature des Unites Territoriales Statistique / Statistické územní jednotky

PRK JM – Program rozvoje kraje Jihomoravského kraje

RIS – Regionální informační systém

RRA – regionální rozvojová agentura

RRA JM - Regionální rozvojová agentura jižní Moravy

SOM JM – Sdružení obcí a měst jižní Moravy

VÚSC – Vyšší územní samosprávní celky

z.s.p.o. – Zájmové sdružení právnických osob

Seznam použitých zdrojů

- [1] ŽÍTEK, Vladimír. Regionální ekonomie a politika I.. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002. ISBN 80-210-2767-3.
- [2] Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 4. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004. ISBN 80-86473-80-5
- [3] LACINA, Karel. Veřejná správa a regionální rozvoj. Evropský polytechnický institut, s.r.o., 2005. ISBN 80-7314-070-5
- [4] DOČKAL, Vít. Ústřední pojmy regionální politiky-příspěvek ke studiu euroregionalismu. Dostupné z <http://www.cepsr.com/clanek.php?ID=192>
- [5] Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS). Dostupné z [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_\(cz_nuts\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_(cz_nuts))
- [6] Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- [7] WOKOUN, René, MATES, Pavel. Management regionální politiky a reforma veřejné správy. 1.vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. ISBN 80-7201-608-3.
- [8] Strategie regionálního rozvoje České republiky pro léta 2007 - 2013. Dostupné z <http://www.mmr.cz/index.php?show=001024004003>
- [9] ŽÍTEK, Vladimír, HALÁMEK, Petr, BĚHAN, Michal, CIBOCH, Jiří. Teoreticko-metodologická východiska hodnocení regionálních rozvojových projektů. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003. ISBN 80-210-3291-X.
- [10] MATES, Pavel. WOKOUN, René. Malá encyklopedie regionalistiky a veřejné správy. 1. vyd. Praha: Prospektrum, s.r.o., 2001. ISBN 80-7175-100-6
- [11] Důvodová zpráva k usnesení vlády České republiky č. 235/1998, o Zásadách regionální politiky vlády
- [12] WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do EU. 1.vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2003. ISBN-80-245-0517-7
- [13] Posudek Komise k žádosti České republiky o přijetí do Evropské unie
- [14] Strategie regionálního rozvoje ČR přijatá usnesením vlády č. 682/2000
- [15] Agentura pro podporu podnikání a investic, dostupné na <http://www.czechinvest.cz>
- [16] Česká centrála cestovního ruchu CzechTourism, dostupné na <http://www.czechtourism.cz>
- [17] Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s., dostupné na <http://www.cmzrb.cz>
- [18] WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol. Regionální rozvoj, 1.vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

- [19] Jetmar Marek, Programové dokumenty politiky hospodářské a sociální soudržnosti v České republice v programovém období 2007-2013, dostupné z http://www.uur.cz/images/publikace/uur/2007/2007-01/02_programove.pdf
- [20] KOFROŇOVÁ, K., BOUŠKA, P., Role regionálních rozvojových agentur při podpoře regionálního rozvoje v České republice. materiál vydaný Centrem pro regionální rozvoj
- [21] Usnesení Vlády České republiky č. 235/1998, o Zásadách regionální politiky vlády
- [22] Centrum pro regionální rozvoj České republiky, dostupné na <http://www.crr.cz>
- [23] BOUŠKA, Pavel, KOPŘIVOVÁ, Darina. Regionální rozvojové agentury – jak si (ne)nechat poradit. materiál vydaný oddělením podpory Regionálních rozvojových agentur, Centrum pro regionální rozvoj.
- [24] Česká asociace regionálních agentur, dostupné na <http://www.cara.cz>;
- [25] KRBOVÁ, J. Sylaby k e-learningovému studijnímu textu pro kurz Regionální management, 2008. ISBN 978-80-245-1349-2.
- [26] Výroční zpráva regionální rozvojové agentury Vysočina za rok 2006
- [27] Regionální rozvojová agentura Vysočina z.s.p.o., dostupné na <http://www.rda-vysocina.cz>
- [28] Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy z.s.p.o., dostupné na <http://www.rrajm.cz>
- [29] Brownfieldy 2005 – situační zpráva pro JMK, dostupné na <http://www.rrajm.cz/download/bf2007/sitzpraJMK.pdf>
- [30] Zakladatelská smlouva Regionální rozvojové agentury jižní Moravy včetně příloh č. 1 a 2.
- [31] Stanovy sdružení Regionální rozvojová agentury jižní Moravy
- [32] RRA JM 1997 – 2007, publikace vydána u příležitosti desátého výročí založení Regionální rozvojové agentury Jižní Moravy
- [33] Výroční zpráva Regionální rozvojové agentury jižní Moravy za rok 2002
- [34] Výroční zpráva Regionální rozvojové agentury jižní Moravy za rok 2003
- [35] Výroční zpráva Regionální rozvojové agentury jižní Moravy za rok 2004
- [36] Návrh institucionálního rámce účasti ČR na programech strukturálních fondů Evropské unie – Příloha 4 – Návrh jednotné metodiky pro vznik a zakládání a vzorových stanov pro jednotlivé právní formy RRA

- [37] Sdružení obcí a měst jižní Moravy, dostupné na <http://www.somjm.cz/>
- [38] Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2007, dostupné na <http://www.czso.cz/csu/2007edicniplan.nsf/p/1301-07>
- [39] Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- [40] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- [41] Hlavní směry činnosti RRA JM v období 2008 - 2010
- [42] Program rozvoje Jihomoravského kraje, dostupné na http://www.risy.cz/program_rozvoje_jihomoravskeho_kraje_prk_jihomoravsky_kraj

Seznam grafů, map, tabulek a schémat

Grafy

Graf č. 1: Vývoj počtu RRA v ČR

Graf č. 2: Právní formy regionálních rozvojových agentur

Graf č. 3: Vývoj počtu zaměstnanců a výnosů v letech 2002 – 2004

Graf č. 4: Vývoj výnosů a nákladů v letech 2002 – 2003

Graf č. 5: Struktura výnosů v letech 2002 – 2003

Graf č. 6: Struktura nákladů v letech 2002 – 2003

Mapy

Mapa č. 1: Regiony soudržnosti v České republice – NUTS II

Mapa č. 2: Kraje v České republice – NUTS III

Mapa č. 3: Mapa regionálních rozvojových agentur v ČR

Mapa č. 4: Mapa rozmístění členů ČARA v krajích

Schémata

Schéma č. 1: Základní dokumenty v oblasti regionální politiky

Schéma č. 2: Správní struktura RRA JM

Schéma č. 3: Organizační struktura RRA JM

Tabulky

Tabulka č. 1: Regionální rozvojové agentury v ČR – stav k 30.4.2008

Tabulka č. 2: Podíl jednotlivých oblastí na celkové činnosti

Seznam příloh

Příloha č. 1: Zakladatelská smlouva

Příloha č. 2: Stanovy sdružení včetně dodatku č. 1

Příloha č. 3: Příloha č. 1 ke Stanovám sdružení – Zdůvodnění založení

Příloha č. 4: Příloha č. 2 ke Stanovám sdružení – Cíle a poslání

Příloha č. 5: Porovnání činností agentury s opatřeními v Programu rozvoje kraje

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY

(RRA JM)

ZAKLADATELSKÁ SMLOUVA

SMLUVNÍ STRANY:

- **Sdružení měst a obcí jižní Moravy – SMO JM**
se sídlem v Brně, Dominikánské nám. 1, 601 67
zastoupeno panem **Jiřím BRAUNEREM**
- **Obchodní a hospodářská komora Brno**
se sídlem v Brně, Výstaviště č. 1, 648 04
zastoupena **Ing. Dušanem LANCINGEREM**

uzavírají tuto smlouvu o založení sdružení:

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY

Čl. I.

Název a sídlo sdružení

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY (RRA JM)

Sídlem sdružení je město Brno, Výstaviště 1, areál BVV

Čl. II.

Předmět činnosti sdružení

Předmětem činnosti sdružení bude zejména informační, kooperační, poradenská, školicí a zprostředkovatelská činnost, jakož i další činnosti povolené na základě živnostenských a jiných oprávnění.

Jednotlivé činnosti jsou specifikované v příloze č. 1, 2 stanov sdružení.

Čl. III.

Orgány sdružení

Orgány sdružení jsou valná hromada, správní výbor a kontrolní komise. Právomoc jednotlivých orgánů je upravena ve stanovách sdružení.

Čl. IV.

Závěrečná ustanovení

Nedílnou součástí této smlouvy jsou stanovy sdružení
Na této smlouvě se zakladatelé shodli v Brně dne 10. září 1997.

Sdružení měst a obcí jižní Moravy

Obchodní a hospodářská komora Brno

STANOVY SDRUŽENÍ

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÉ AGENTURY JIŽNÍ MORAVY
(RRA JM)

Čl. I.

Základní ustanovení

Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy (dále jen sdružení) je sdružením dle ust. § 20f a násl. občanského zákoníku založeným zakladatelskou smlouvou ze dne 10.9.1997.

Čl. II.

Název a sídlo sdružení

Název sdružení zní: Regionální rozvojová agentura Jižní Moravy

Sídlem sdružení je město BRNO
Adresa: 648 00 BRNO, Výstaviště 1, areál BVV

Čl. III.

Předmět činnosti sdružení

Předmětem činnosti sdružení je zejména *informační, koordinační, poradenská, školící a zprostředkovatelská činnost*, jakož i další činnosti povolené na základě živnostenských a jiných oprávnění.

Jednotlivé činnosti jsou specifikovány v příloze č. 1, 2 těchto stanov.

Čl. IV.

Úprava majetkových poměrů

Činnost sdružení je financována z finančních prostředků, které tvoří:

- * finanční prostředky získané vlastní činností sdružení,
- * fondy, granty,
- * podpůrné prostředky a dary,
- * příspěvky členů sdružení, jejichž výši určuje valné shromáždění

Postup při hospodaření s majetkem sdružení upravují předpisy schválené valným shromážděním a finanční hospodaření se řídí schváleným rozpočtem.

Čl. V.

Práva a povinnosti členů

Členové sdružení mají právo zejména:

- * účastnit se valného shromáždění prostřednictvím svého delegáta,
- * využívat majetek a zařízení sdružení,
- * využívat know-how získané činností sdružení,
- * volit orgány sdružení

Členové sdružení jsou povinni zejména:

- * napomáhat podle svých možností uskutečňování cílů a úkolů sdružení vymezených v zakladatelské smlouvě a vyplývajících z usnesení orgánů sdružení,
- * aktivně se podílet na práci sdružení, zejména na zasedání valného shromáždění a dalších orgánech sdružení, v nichž mají svého delegáta,
- * chránit dobré jméno sdružení,
- * platit stanovené členské příspěvky, a to vždy nejpozději do 30.6. daného roku, v případě nových členů nejpozději do jednoho měsíce od přijetí za člena sdružení.

Členy sdružení jsou:

- * Jihomoravský kraj
- * Krajská hospodářská komora jižní Moravy
- * Sdružení obcí a měst jižní Moravy

Čl. VI. Orgány sdružení

Orgány sdružení jsou:

- A. VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ**
- B. ŘEDITEL**
- C. SPRÁVNÍ VÝBOR**
- D. KONTROLNÍ KOMISE**

A. Valné shromáždění

Valné shromáždění je nejvyšším orgánem sdružení. Do jeho výlučné pravomoci náleží:

- * schvalování stanov a jejich změn,
- * volba a odvolání členů správního výboru a kontrolní komise,
- * schvalování rozpočtu sdružení,
- * schvalování výše členských příspěvků,
- * rozhodování o přijetí nových členů sdružení,
- * schvalování strategických plánů a cílů sdružení,
- * schvalování roční účetní závěrky a rozhodování o hospodaření s majetkem sdružení,
- * rozhodování o vyloučení člena ze sdružení,
- * rozhodování o zrušení sdružení,
- * rozhodování o návrhu správního výboru na jmenování a odvolání ředitele sdružení,
- * rozhodování v otázkách, které si valné shromáždění ke svému výlučnému rozhodování vyhradí.

Řádné valné shromáždění svolává správní výbor nejméně jedenkrát do roka, a to nejpozději do tří měsíců od skončení předchozího kalendářního roku.

Správní výbor je povinen svolat valné shromáždění:

- * požádá-li o to nejméně jedna třetina členů sdružení nebo jeden ze zakladatelů sdružení,
- * klesne-li počet členů správního výboru o více než polovinu stanoveného počtu členů.

Kontrolní komise je povinna svolat valné shromáždění, vyžadují-li to zájmy sdružení.

Žádost o svolání mimořádného valného shromáždění musí být podána správnímu výboru písemně s udáním konkrétního důvodu jeho svolání. Mimořádné valné shromáždění musí být svoláno nejpozději do jednoho měsíce ode dne doručení žádosti.

Valné shromáždění se svolává pozvánkou doručenou všem členům sdružení, zpravidla 15 dnů před termínem jeho konání. Pozvánka musí obsahovat termín, místo a pořad jednání valného shromáždění.

Návrh pořadu jednání zpracovává správní výbor s tím, že členové sdružení mohou podat své návrhy na doplnění pořadu jednání. Valné shromáždění může projednání takového doplnění odmítnout.

Člen sdružení se zúčastňuje valného shromáždění prostřednictvím svého statutárního orgánu nebo prostřednictvím zástupce na základě plné moci. Zástupce člena je povinen odevzdat tuto plnou moc před zahájením valného shromáždění správnímu výboru.

Každý člen sdružení má jeden hlas.

Valné shromáždění je schopné usnášení, je-li na jednání přítomna nadpoloviční většina členů sdružení. Valné shromáždění rozhoduje prostou většinou přítomných členů. K rozhodnutí o schvalování stanov a jejich změn, schvalování výše členských příspěvků, vyloučení člena ze sdružení a o rozhodování o zrušení sdružení, je zapotřebí souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny všech členů sdružení. Nesejde-li se shromáždění v daném počtu, je možno svolat náhradní, ve kterém nerozhoduje počet přítomných za podmínky projednání stejného programu.

Hlasování na valném shromáždění se děje aklamací, pokud valné shromáždění nerozhodne jinak.

B. Ředitel

Ředitel je statutárním orgánem sdružení, který jedná jménem sdružení navenek. Ředitel je na základě rozhodnutí valného shromáždění jmenován a odvoláván správním výborem. Ředitel řídí administrativní aparát sdružení v souladu s úkoly svěřenými mu správním výborem sdružení.

Do pravomoci ředitele patří:

- * v souladu s rozhodnutími a úkoly správního výboru jednat jménem sdružení,
- * činit opatření k zajištění chodu administrativního aparátu sdružení
- * vznášet na správní výbor požadavky týkající se početního stavu a složení administrativního aparátu
- * realizovat běžné hospodaření sdružení v rámci schváleného rozpočtu a zajistit řádné vedení účetnictví
- * předkládat správnímu výboru podklady pro sestavení návrhu účetní závěrky sdružení
- * na základě schválené účetní závěrky zajišťuje zpracování a podání daňového přiznání sdružení k dani z příjmů právnických osob.

Ředitel odpovídá za řádný výkon své funkce správnímu výboru a valnému shromáždění.

C. Správní výbor

Správní výbor je výkonným orgánem sdružení. Správní výbor jedná o všech záležitostech sdružení, pokud nejsou zákonem nebo těmito stanovami vyhrazeny do působnosti valného shromáždění.

Správní výbor zejména:

- * realizuje usnesení valného shromáždění.
- * ukládá řediteli úkoly při realizaci usnesení valného shromáždění.
- * podává valnému shromáždění návrhy na obsazení funkce ředitele
- * na základě rozhodnutí valného shromáždění jmenuje a odvolává ředitele
- * zajišťuje zpracování návrhu rozpočtu sdružení, návrhu účetní závěrky sdružení a předkládá je valnému shromáždění ke schválení,

- * připravuje, svolává řádné a mimořádné valné shromáždění,
- * organizaci řádného i mimořádného valného shromáždění přenechává na úřadě RRA JM,
- * připravuje podklady a záměry strategických plánů a cílů sdružení aajišťuje jejich realizaci
- * schvaluje a upřesňuje roční operativní plány,
- * schvaluje organizační řád včetně stanovení práv a povinností ředitele;
- * schvaluje početní stav a složení administrativního aparátu, v souladu s potřebami sdružení a požadavky ředitele
- * uzavírá pracovní smlouvy s ředitelem,
- * podává valnému shromáždění pravidelné zprávy o stavu členské základny,
- * schvaluje hospodaření sdružení v rámci schváleného rozpočtu,
- * plní další úkoly dané valným shromážděním.

Správní výbor má patnáct členů, zvolených valným shromážděním na období tři let. Tito členové jsou voleni po pěti zástupcích každého člena sdružení z jím navržených kandidátů. Funkční období člena správního výboru končí z důvodu vypršení volebního období nebo odvolání valným shromážděním na základě doporučení delegujícího člena sdružení nebo odstoupením ze své funkce, a to písemným prohlášením doručeným správnímu výboru.

Správní výbor je oprávněn na místo nanejvýš dvou zástupců každého člena sdružení, jejichž členství ve správním výboru zaniklo nebo kteří se vzdali své funkce, kooptovat náhradní zástupce na dobu do příštího zasedání valného shromáždění z řad téhož člena sdružení.

Správní výbor volí ze svého středu předsedu a dva místopředsedy většinou hlasů.

Předseda správního výboru, který je volen z řad zástupců Jihomoravského kraje, řídí činnost správního výboru, v naléhavých případech je oprávněn činit opatření, která jinak náleží správnímu výboru. Tato opatření musí předseda předložit správnímu výboru ke schválení na jeho nejbližším zasedání.

Pověřený místopředseda správního výboru vykonává v době nepřítomnosti předsedy tutéž činnost jako předseda.

Správní výbor zasedá dle potřeby, nejméně čtyřikrát ročně. Svolává jej předseda, zpravidla do místa sídla sdružení. Pozvánka na zasedání správního výboru musí být odeslána nejméně 15 dnů přede dnem tohoto zasedání. Souhlasí-li s tím všichni členové správního výboru, lze jeho zasedání svolat prostřednictvím prostředků komunikační techniky.

Předseda správního výboru je povinen svolat zasedání správního výboru vždy, požádá-li o to kontrolní komise.

Členství ve správním výboru je nezastupitelné.

O průběhu zasedání správního výboru a o jeho rozhodnutích se pořizují zápisy, které podepisuje předseda a zapisovatel.

Správní výbor rozhoduje prostou většinou hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Správní výbor může na návrh předsedy přijímat rozhodnutí i mimo zasedání, a to písemným hlasováním pomocí prostředků sdělovací techniky, souhlasí-li s tím všichni členové správního výboru. Hlasující se pak považují za přítomné.

Členové správního výboru jsou povinni vykonávat svou působnost s náležitou péčí ku prospěchu sdružení a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám může být na újmu sdružení nebo jeho členů.

C. Kontrolní komise

Kontrolní komise dohlíží na výkon působnosti správního výboru a na uskutečňování činnosti sdružení v souladu s předmětem jeho činnosti.

Členové kontrolní komise jsou oprávněni nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících se činnosti sdružení a kontrolují, zda účetní záznamy jsou řádně vedeny v souladu se skutečností a zda činnost sdružení se uskutečňuje v souladu s právními předpisy, stanovami sdružení a usneseními valného shromáždění.

Kontrolní komise svolává valné shromáždění, vyžadují-li to zájmy sdružení, a na valném shromáždění navrhuje potřebná opatření.

~~Kontrolní komise zastupuje sdružení vůči členům správního výboru v řízení před soudy nebo jinými orgány.~~

Kontrolní komise má šest členů volených valným shromážděním. Tito členové jsou voleni po dvou zástupcích každého člena sdružení z jím navržených kandidátů.

Členové kontrolní komise jsou voleni na období tří let. Funkční období člena kontrolní komise končí z důvodu vypršení volebního období nebo odvolání ze strany vysílající organizace nebo odstoupením ze své funkce, a to písemným prohlášením doručeným správnímu výboru.

Kontrolní komise volí ze svých členů předsedu a dva místopředsedy. Předseda kontrolní komise nemůže být nominován stejným členem sdružení jako v případě správního výboru.

Zasedání kontrolní komise se konají dle potřeby, nejméně čtyřikrát ročně. Svolává je předseda zpravidla do sídla sdružení. Pozvánka na zasedání kontrolní komise rady musí být odeslána nejpozději 15 dnů přede dnem zasedání.

O průběhu zasedání kontrolní komise a o jejich rozhodnutích se pořizuje zápis podepsaný jejím předsedou. V zápise se uvede i stanovisko člena kontrolní komise, který hlasoval proti rozhodnutí kontrolní komise, pokud o to požádá.

Kontrolní komise rozhoduje na základě souhlasu většiny svých členů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Pověřený místopředseda kontrolní komise vykonává v době nepřítomnosti předsedy tutéž činnost jako předseda.

Ustanovení o povinnosti zachovávat mlčenlivost pro členy správního výboru platí i pro členy kontrolní komise.

VII.

Zánik členství

K zániku členství ve sdružení dochází: - vyloučením
- vystoupením
- zánikem člena

O vyloučení člena ze sdružení rozhoduje valné shromáždění.

Každý člen sdružení může ze sdružení vystoupit ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jeho rozhodnutí vystoupit ze sdružení dojde v písemné formě zbývajícím členům sdružení. Při vystoupení ze sdružení musí člen sdružení vyrovnat své závazky příslušející mu ke dni jeho vystoupení ze sdružení.

V případě zániku některého ze členů sdružení, bude tento písemně informovat bez prodlení zbývajcí členy sdružení.

V případě zániku členství některého člena sdružení nemá tento člen nárok na vypořádající podíl.

VIII. Zánik sdružení

Sdružení zaniká dnem výmazu z registrace.

Zániku sdružení předchází jeho zrušení s likvidací nebo bez likvidace, přechází-li jeho jmění na právního nástupce.

Likvidace se rovněž nevyžaduje, je-li zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku nebo nezbude-li po ukončení konkursního řízení společnosti žádný majetek.

Při zrušení Sdružení s likvidací mají smluvní strany nárok na podíl na likvidačním zůstatku. likvidační zůstatek se rozdělí mezi smluvní strany rovným dílem.

Nestačí-li likvidační zůstatek na vrácení splacených vkladů smluvních stran, podílejí se tyto na něm rovným dílem.

Sdružení zaniká:

- * dnem uvedeným v rozhodnutí valného shromáždění o zrušení sdružení, jinak dnem, kdy bylo toto rozhodnutí přijato,
- * dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení sdružení, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci,
- * dnem uvedeným v rozhodnutí valného shromáždění o sloučení, splynutí nebo rozdělení, sdružení, jinak dnem, kdy bylo toto rozhodnutí přijato
- * dnem prohlášení konkursu nebo zamítnutím konkursu pro nedostatek majetku.

Nepřešlo-li celé jmění sdružení na právního nástupce nebo bylo-li sdružení zrušeno bez právního nástupce, provede se likvidace sdružení, a to v souladu s ust. § 70 a násl. obchod. zák.

IX. Závěrečná ustanovení

O doplnění nebo jiné změně stanov rozhoduje valné shromáždění.

Návrh na doplnění nebo jinou změnu stanov může podat člen sdružení, správní výbor nebo kontrolní komise, a to prostřednictvím orgánu, který svolává valné shromáždění.

~~Změna stanov byla schválena dodatkem č. 1 přijatým valným shromážděním dne 4. 12. 2001.~~

Registrováno podle § 20i odst. 2 zák.č. 40/1964 Sb.,
obč. zák., ve znění pozdějších předpisů, u Krajského
úřadu Jihomoravského kraje
dne 23. 7. 2003
pod č.j. 20 174/16
V Brně dne 23. 7. 2003

Datum: Brno, 22. července 2003

Dodatek č. 1
ke STANOVÁM SDRUŽENÍ
REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÉ AGENTURY JIŽNÍ MORAVY
(RRA JM)

Čl. II.
Název a sídlo sdružení

změna:

Sídlem sdružení je město BRNO
Adresa: Královopolská 3052/139, 612 00 Brno

Čl. VI.
Orgány sdružení

C. Správní výbor

Správní výbor má patnáct členů, zvolených valným shromážděním na období **čtyř** let.

D. Kontrolní komise

Členové kontrolní komise jsou voleni na období **čtyř** let.

Datum: Brno, 1. února 2005

registrováno podle § 20, odst. 2 zák. č. 49/1964 Sb.,
obč. zák., ve znění pozdějších předpisů, u Krajského
řádu Jihomoravského kraje
ne
od č.j.
Brně dne
20.9.1997
Pa 1997/6
10.2.2005

Změna byla vzata na vědomí
V Brně dne *10.2.2005*

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY

(RRA JM)

**ZDŮVODNĚNÍ ZALOŽENÍ
PŘÍLOHA Č. 1****FAKTICKÉ DŮVODY:**

Se zavedením tržní ekonomiky byl do států východní a střední Evropy exportován pojem **regionální rozvojová agentura** jako nový fenomén mezi vznikajícími institucemi. Rozvojové agentury dnes představují velmi **důležitý nástroj na podporu regionálního rozvoje**. Jestliže Česká republika byla přizvána k zahájení jednání o vstupu ČR do EU a města i obce jsou ze zákona odpovědné za místní i regionální rozvoj, pak je existence regionální rozvojové agentury nanejvýš potřebná. Ze zkušeností zemí EU vyplývá, že méně vyspělé regiony mají značný prospěch ve svém rozvoji z vytvoření veřejných nebo soukromých agentur, neboť mají strategické a funkční zaměření. Regionální agentura zabezpečuje komplexní služby a projekty nejen pro klienty, ale zejména pro své zakladatele.

- Regionální rozvojová agentura jižní Moravy bude sloužit k organizaci výběrových řízení a ke koordinaci realizace projektů z oficiálních národních programů rozvoje a participuje na realizaci nadnárodních programů rozvoje. Dále bude mít za hlavní úkol ve svém regionu provázet finanční prostředky strukturálních fondů EU pro podnikání a infrastrukturu. Již dnes je zcela jasné, že bez podrobné znalosti procedurální formy programů Phare, mechanismů a legislativy Evropské Unie, není možné systematicky a koordinovaně žádat o finanční prostředky PHARE a z bilaterálních programů na systémové projekty.
- Realizace aktiv v regionálním rozvoji vyžaduje účast nejen státních či samosprávných orgánů v daném území, podniků, podnikatelů a dalších účastníků, ale i aktivní participaci specializovaných institucí, které jsou zaměřeny na podporu rozvoje regionu.
- Vytýpané problémové okruhy ve spolupráci s jednotlivými členy sdružení budou řešeny na vysoké profesionální rovní a efektivně. Agentura je garantem kvalitní spolupráce a koordinace ekonomických rozvojových iniciativ s cílem zefektivnění vynakládaných veřejných investic v regionu s podporou alokování investic do regionu. Agentura zaručuje při všech výběrových řízeních účast českých firem a odborníků, účast konzultantů ze zemí EU bude zajištěna rámci mezinárodních pracovních týmů.
- Posláním agentury bude iniciovat a řídit projekty, zajišťovat finanční prostředky pilotním projektům a projektům strategického významu v regionu, a to přímo i ve spolupráci s regionálními i zahraničními partnery a institucemi.
- Základním principem činnosti Agentury bude poskytování informací municipalitám, institucím, organizacím a podnikatelským subjektům v regionu a zejména podpora

spolupráce veřejného a soukromého sektoru – PPP (public privat partnership). Agentura bude mít šanci uplatit se i jako nástroj státní regionální politiky.

- Je právem a zájmem každého regionu „pořídít“ si profesionální pracoviště v zájmu efektivní organizace spolupráce veřejného sektoru s podnikatelskými subjekty operujícími na relevantním trhu s cílem zajištění růstu vnější konkurenceschopnosti daného území a růstu vnitřního benefitu.

POTENCIÁLNÍ ROZVOJOVÉ PROJEKTY:

- strategický plán rozvoje brněnské aglomerace a regionu jižní Morava,
- rozvoj cestovního ruchu,
- přestavba ŽUB a systém integrované regionální dopravy,
- podpora rozvoje letiště Brno-Tuřany,
- příprava plánu územních a socio-ekonomických vazeb příhraniční oblasti Dolní Rakousko a jižní Morava,
- projekt podpory malého a středního podnikání,
- projekty ekologického charakteru, atd.

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍ MORAVY
(RRA JM)

CÍLE A POSLÁNÍ
PŘÍLOHA Č. 2

Definice: Regionální rozvojová agentura jižní Moravy je organizace, jejímž posláním je podpora a obhajoba kolektivních nebo celkových zájmů regionu. Rozvojová agentura musí mít významnou vazbu na místní nebo regionální orgány, jak při řešení konkrétních úkolů, tak i při řízení a financování. Hlavní charakteristikou je její cíl zaměřená na ekonomiku a na kulturní i společenský život regionu.

Hlavní úlohou Regionální rozvojové agentury je iniciovat a propracovávat víze a strategie komplexního rozvoje regionu a koordinovat jejich realizaci a podporovat řešení problémů přesahujících rámec a možnosti jednotlivých obcí.

Z těchto činností vyplývají **strategické cíle agentury:**

- Spolupráce při tvorbě a realizaci základních strategických dokumentů pro hospodářský rozvoj kraje (Program rozvoje kraje, Regionální operační program, NUTS II. Jihovýchod)
- Definovat strategii rozvoje regionu s horizontem r.2010
- Mobilizace všech zúčastněných subjektů k efektivní spolupráci
- Získávání politického konsensu pro společnou strategii komplexního rozvoje regionu
- Zajištění dostupnosti veřejných i soukromých fondů a grantů pro realizaci strategie rozvoje
- Vytváření podmínek pro zajištění místní i regionální infrastruktury, identifikace pilotních projektů
- Přilákání investic do veřejného i soukromého sektoru

Založení a kvalitní fungování Regionální rozvojové agentury v regionu jižní Morava předpokládá splnění těchto podmínek:

- hluboké chápání a porozumění problémů a potenciálu v dané geografické oblasti, znalost potřeb klientů,
- usilovat o respekt a důvěryhodnost ostatních a snažit se o konkrétní operační výsledky, být akceptována a chápána existujícími politickými strukturami, známá a uznávaná organizací svými regionálními partnery jak jsou malé a střední podniky, místní autority a municipality,
- sestavení reálného a konkrétního rozvojového programu,
- organizační struktura a rozvojový plán musí být velmi transparentní a orientovány na dosažení krátkodobých cílů a střednědobých strategií,
- silná schopnost spolupracovat a koordinovat své koncepční záměr s již existujícími regionálními ekonomickými, kulturními, sociálními a politickými strukturami a organizacemi v dané oblasti,
- zabezpečení finančních zdrojů pro svou vlastní činnost i k realizaci rozvojových projektů, vytváření finančních konstrukcí pro kumulaci investic,
- měla by mít určitý stupeň autonomie, aby byla schopna přijímat svá vlastní rozhodnutí v rámci regionu i při kontaktu i s jinými institucemi.

Hlavním nástrojem Regionální rozvojové agentury jižní Moravy bude pracovní rozvojový plán, který bude zohledňovat silné i slabé stránky regionu jižní Morava. Pracovní plán je základním dokumentem pro plánování a zajišťování činnosti při

realizaci jednotlivých projektů. Plán musí jasně definovat strategicky dlouhodobé cíle a identifikovat základní krátkodobé cíle na nejbližší období.

V zemích Evropské unie je z hlediska *metodických pokynů* doporučeno soustředit svou činnost v počáteční fázi své existence do následujících oblastí:

1. Vlastní rozvoj agentury
2. Služby pro podnikání
3. Služby pro místní a regionální orgány
4. Vzdělávací činnost
5. Mezinárodní aktivity a účast na programech EU

Rozvojová agentura bude v regionu vykonávat následující aktivity:

- Přispívat zejména ke koordinaci pilotních projektů, ekonomické a sociální prosperitě regionu
- Developerem vybraných infrastrukturálních projektů
- Podporovat rozvoj různých forem podnikání
- Poskytovat informační služby municipalitám a jiným institucím
- Regionálním centrem pro zahraniční spolupráci a kontakty se zeměmi EU pro využívání strukturálních fondů
- Podílet se aktivně na vytváření a rozvoji regionální politiky a institucionální podporou nově vznikajících regionálních orgánů státní správy
- Podporovat ekonomické aktivity ve svém regionu, pomáhat vytvářet nová pracovní místa na základě znalosti místního potenciálu
- Nabízet služby obsahující vzdělání, manažerské poradenství, transfer technologií, aktuální semináře k žádané problematice, exportní poradenství, ekonomické informace a jiné.

FORMA ORGANIZACE ROZVOJOVÉ AGENTURY:

Právní forma rozvojových agentur má v členských státech EU vesměs statut *veřejné instituce řízené soukromým právem z důvodu finanční a personální flexibility. Jako subjekty veřejného práva by nedokázaly být dostatečně flexibilní při organizaci realizace rozvojových projektů v tržním hospodářství.* Rozvojové agentury jsou tvořeny *týmem vysoce kvalifikovaných specialistů* a jsou výrazně orientovány na projektové řízení. Je důležité, aby rozvojová agentura uměla pracovat *interdisciplinárně* a využívat informace *tvůrčím způsobem a rozvíjet integrované rozvojové plány.*

Regionální agentura by měla být **apolitická** a nezávislá na střídání volebních období a tím pádem garantovat řízení a koordinaci projektů, včetně jejich finančního zabezpečení až k jejich realizaci.

Pro různé problémové okruhy s opakujícími se činnostmi lze ustavit **výbory**, např. *pro územní plánování životní prostředí, technickou infrastrukturu, cestovní ruch.* Pro méně problematické oblasti se ustavují **pracovní skupiny**. Jejich ustavení je záležitostí představenstva a sehrávají hlavně poradní funkci. Princip výborů a pracovních skupin umožňuje agentuře zahrnout do svých aktivit specialisty, technické experty a politiky z regionu.

Ze zkušeností je známo, že Agentura velmi často závisí na místních veřejných orgánech, měly by proto být silně zastoupeny ve **statutárních orgánech agentury**, což by umožnilo získání podpory pro její strategické cíle.

**Porovnání činností agentury s opatřeními v Programu rozvoje kraje
(období 2002 - 2004)**

Specifikace opatření	Předpokládané zapojení RRA JM	Skutečné zapojení RRA JM v jednotlivých letech		
		2002	2003	2004
Problémový okruh A - Průmysl, obchod, výrobní služby, trh práce a zaměstnanost				
1.1. Podpora podnikatelských programů s vysokou přidanou hodnotou produkce, rozvoj výzkumu, vývoje a inovací (i v prostředí VŠ)	ANO	X	X	X
1.2. Podpora budování rozvojových průmyslových zón, revitalizace starých průmyslových areálů	ANO	X	X	X
1.3. Podpora realizace reálných rozvojových projektů rozhodujícími ekonomickými subjekty a cílený soubor malého a středního podnikání preferující kooperace s rozhodujícími ekonomickými subjekty	ANO	X	X	X
1.4. Posilování podnikatelských a obchodních aktivit jako důležitého faktoru míry zhodnocení hospodářského výsledku regionu	ANO	X	X	X
1.5. Podpora programů na dobudování a na modernizaci technické infrastruktury a na zvýšení kvality života v kraji na úroveň EU	ANO	X	X	X
1.6. Prohlubování institucionální podpory podnikání vč. posílení funkce a postavení podnikatelské samosprávy.	ANO	X	X	X
2.1. Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a výrobně technologických podmínek				
2.2. Rozšíření nabídky vzdělávacích, poradenských a zprostředkovatelských institucí a agentur ve vazbě na předpokládaný aktuální vývoj na trhu.				
2.3. Podpora přímých investic do lidského kapitálu a do vytváření nových pracovních míst				
Problémový okruh B - Zemědělství a venkov				
1.1. Podpora modernizace výrobní základny zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělské a potravinářské produkce s majetkovým propojením se zemědělskou prvovýrobou.				
1.2. Rozvoj zemědělského a lesnického hospodaření pro tvorbu a polyfunkční využívání krajiny				
1.3. Rozvoj specifických odvětví zemědělské výroby				
2.1. Rozvoj infrastruktury a vybavenosti venkovských sídel pro funkční a estetické zvelebování venkova				
2.2. Podpora sociální a kulturní integrity venkovského obyvatelstva				
2.3. Rozvoj alternativních ekonomických činností (řemesel, živností a služeb) ve venkovském prostoru				
Problémový okruh C - Lidské zdroje, rozvoj území				
1.1. Podpora koncepčního rozvoje území a využití jeho vnitřního potenciálu	ANO	X	X	X
1.2. Podpora rozvoje vyvážené funkční struktury sídel s důrazem na koncepční rozvoj bydlení a jeho kvality		X	X	X
1.3. Podpora rozvoje občanské společnosti				
Problémový okruh C - Lidské zdroje, sociální infrastruktura				
2.1. Rozvoj předškolního, základního, středního, vyššího odborného a sociálního školství				
2.2. Rozvoj struktury vzdělávání s kvalifikovanými prognózami na trhu práce a rozvoj systému celoživotního vzdělávání				
2.3. Podpora rozvoje terciálního vzdělávání, rozvoje vědy a výzkumu		X	X	X
3.1. Územní, věcný a kvalitativní rozvoj sociálních služeb. Podpora programu úspěšného stárnutí				
3.2. Rozvoj zdravotnických služeb, zdravotní osvěty a prevence				
3.3. Prevence proti sociálně patologickým jevům ve společnosti				
4.1. Podpora rozvoje kultury, péče o tradice a kulturní zařízení				
4.2. Obnova kulturních památek				
4.3. Podpora sportovních aktivit, rozvoj a obnova sportovní infrastruktury				
4.4. Podpora rozvoje volnočasových aktivit				

**Porovnání činností agentury s opatřeními v Programu rozvoje kraje
(období 2002 - 2004)**

Specifikace opatření	Předpokládané zapojení RRA JM	Skutečné zapojení RRA JM v jednotlivých letech		
		2002	2003	2004
Problémový okruh D - Technická infrastruktura - doprava				
1.1. Podpora dobudování, rekonstrukce a modernizace dálnic a mezinárodních a nadregionálních silnic vč. doplňující infrastruktury				
1.2. Dobudování, modernizace a rekonstrukce krajských silnic, místních a obslužných komunikací vč. doplňující infrastruktury				
1.3. Podpora dobudování, modernizací a rekonstrukcí dálkových železničních komunikací včetně železničních uzlů a související vybavenosti včetně zařízení kombinované dopravy				
1.4. Dobudování, modernizace a rekonstrukce regionální železniční sítě, vytvoření příznivých podmínek pro uživatele těchto tratí a budování související vybavenosti				
1.5. Podpora rozvoje dopravní obsluhy celého území kraje veřejnou integrovanou dopravou				
1.6. Podpora vybudování, zavedení, provozování a rozvoje systému kombinované dopravy				
1.7. Podpora výrazného zvýšení provozu a využití dalšího rozvoje letiště Brno-Tuřany				
1.8. Budování sítí pozemních komunikací pro cyklistickou dopravu včetně související vybavenosti s preferováním intravilánů měst				
1.9. Vytvoření podmínek pro zavedení systému dopravní telematiky				
1.10. Podpora vybudování kapacitní vodní cesty napojené na Dunaj a tím na evropskou síť vodních cest				
Problémový okruh D - Technická infrastruktura - Vodní hospodářství a ostatní technická infrastruktura				
21. Zajištění dodávky dostatečného objemu pitné vody, včetně předpokládaného rozvoje, ve všech oblastech kraje				
22. Zajištění odkanalizování odpadních vod. Likvidace odpadních vod ze všech sídel kraje na úrovni požadavků daných stávající legislativou				
23. Ochrana území před účinky velkých vod včetně snížení odtoků z malých a velmi malých povodí a souvisejících protierozních opatření				
24. Odstranění eutrofizace povrchových vod				
31. Podpora rozvoje globálních informačních technologií a sítí. Odstranění přetrvávajících problémů se zaváděním pevné telefonní sítě v odlehklých venkovských oblastech.				
32. Podpora obnovy a rekonstrukce zastaralých a málo kapacitních energetických rozvodných zařízení. Vypracování koncepce rozvoje energetického hospodářství kraje				
33. Podpora vývoje a využití alternativních zdrojů energie				
34. Rozvoj integrovaného záchranného systému				
Problémový okruh E - Životní prostředí a přírodní zdroje				
1.1. Integrace programů revitalizace a využívání krajiny				
1.2. Podpora revitalizace říčních systémů a realizace k přírodě šetrných protipovodňových opatření				
1.3. Zlepšení kvality povrchových vod a důsledná ochrana podzemních vodních zdrojů				
1.4. Snížování emisí do ovzduší				
1.5. Rozvoj zvláště chráněných částí přírody, dobudování soustavy chráněných území v regionu				
1.6. Podpora opatření k ochraně půdy, odstranění ekologických zátěží a zlepšení nakládání s odpady		X	X	X
21. Podpora vytváření koncepcí ochrany životního prostředí měst a obcí a jejich postupná realizace				
22. Podpora rozvoje ochrany ŽP zejména v ekonomické sféře				
23. Podpora rozvoje systému ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty				
24. Podpora úspor energií a surovin, využívání obnovitelných a alternativních zdrojů, podpora minimalizace odpadů z výroby				

**Porovnání činností agentury s opatřeními v Programu rozvoje kraje
(období 2002 - 2004)**

Specifikace opatření	Předpokládané zapojení RRA JM	Skutečné zapojení RRA JM v jednotlivých letech		
		2002	2003	2004
Problémový okruh F - Cestovní ruch				
1.1. Vytvoření organizační struktury cestovního ruchu v kraji	ANO	X		
1.2. Podpora iniciativ v cestovním ruchu	ANO	X		
2.1. Podpora rozvoje infrastruktury pro cestovní ruch	ANO	X		
2.2. Péče o krajinu, sídla a kulturní dědictví, v zájmu cestovního ruchu				
3.1. Rozvoj specifických forem cestovního ruchu v kraji				
3.2. Podpora spolupráce v cestovním ruchu	ANO	X		
Problémový okruh G - Mezuregionální vztahy				
1.1. Využití obchodní aktivity v kraji pro vzájemně výhodné zhodnocení produkce ekonomických subjektů zejména sousedních krajů	ANO	X	X	X
1.2. Využití kvalitních nadregionálních kapacit JmK, zejména v oblasti vědy, školství, zdravotnictví (vč. sociálních služeb), kultury a sportu pro ostatní kraje				
1.3. Spolupráce a koordinace rozvojových programů územně nadregionálního rozměru v oblasti technické infrastruktury a ochrany ŽP v jiných nadregionálních rozvojových programech				
2.1. Vybudování institucionálního rámce pro spolupráci JmK s EU	ANO	X	X	X
2.2. Zastoupení JmK ve významných centrech zejména západoevropských regionů a států a obdobně podporovat jejich zastoupení v JmK	ANO	X	X	X
2.3. Vytvoření institucionálního rámce pro spolupráci JmK se zahraničními regiony, zejména s Dolním Rakouskem a Vídní	ANO	X	X	X
2.4. Podpora rozvoje spolupráce na euroregionální úrovni, zejména v oblasti vědy, školství zdravotnictví, soc. služeb, kultury a sportu				
2.5. Rozvoj spolupráce se zahraničními regionálními podnikatelskými subjekty, především se podnikatelskými samosprávami (komorami)	ANO	X	X	X
2.6. Podpora úsilí společností brněnských veletrhů být lidem veletržních činností ve Střední a Východní Evropě	ANO			
2.7. Podpora provázanosti dostatečné a kvalitní sítě technické infrastruktury, zejména dopravní v kraji, srovnatelně s přílehlými regiony Západní Evropy (dálnice a rychlostní silnice, železnice vč. železničního uzlu Brno, letiště Brno-Tuřany).				